

Entered as Second-Class matter July 13th 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metis XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 14d., 1918 M.

No 24

Gen. Foch kerta atgal

Vokiečių antras atakas taipgi sulaukytas.—Amerikonai gerai kariauja.

Rusų kadetai prašo pagalbos prieš bolševikus.

Amerikonai svarsto, ar apsimoka siųsti ekspediciją Rusijon.

Talkininkai žada neprigulmybę Lenkijai.

Sako ex-car sargyba yra iš Lietuvių.

GEN. FOCH KERTA ATGAL.

Paryžius, birželio 12 dieną.—Francūzų kariūmenė, kovojanti tarp Montdidier ir Noyon, kur vokiečiai įgijo laimėjimų, atsigrižo atgal ir užėmė pusę smūgi teutonams ant fronto apie 7½ mylių ilgio.

Francūzai paėmė kaimus Belloy ir Gully mišką ir aplinkines angstumas. Apart didelių padarytų vokiečiams nuostolių francūzai dar užgriebė daugiau tūkstančių belaisvių ir paėmė taipgi vokiškų kanuonų.

Nekuriose vietose vokiečiai tapo nutrenkti net ant dviejų mylių atgal.

VOKIEČIAI VĖL ATAKUOJA—NAUJOJ VIEŲ.

Paryžius, birželio 11 d. Vokiečiai, trenkiami mūsų naujų divizijų ir neatsisėdėdami į nuostolius, vakar išsivertė atgal talkininkų linijai pačiam vidury fronto tarp Noyon ir Montdidier.

Vokiečių pirmynė pasiekė apie 2 angl. mylių gilumos. Prieškaučiui prie to vakarykščių laimėjimų, didžiausia jų pirmynė siekia nuo pus-šešto iki šešių angl. mylių.

Vokiečiai užgriebė kaimus: Mery, Belloy ir St. Maur, o apart to prisigriebė prie kaimo Marquessie ir Elincourt.

Yra aišku, kad vokiečių tikslu yra dasigriebti upės Matz klonių iki tai vietų, kur ji įpuola į upę Oise. Jeigu, kas jiems pasisektų, tai jie priverstų francūzus pasitraukti iš Soissons apilinkų.

Korespondentai, esantį prie fronto, sako, kad dabartiniai mūsų bus bene atkakliausi mūsų, kokių matyta laike visos šios karės. Vokiečiai tvirtina, kad jie paėmė 8,000 francūzų, bet jiems patiems tas turėjo atsieiti keletą sykių daugiau, nes talkininkų artilerija ir kulkasvaizdžiai šienavo juos be pasigailėjimo.

Kadangi buvo gaudy, buvęs suokablis ex-car palikuonis, tai jis tapo perkeltas iš Tobolsko, Sib erioj, į miestą Ekaterinburgą, Uralo kalnuose.

[Viršminėta žinia pasirodė nekuriose anglų laikraščiuose, tarp jų ir "Buffalo Courier". Kiek teisybės yra tame, kas lietuvių sargyba pastatyta ex-car dabojuimui, to neapsimam pasakyti].

AMERIKONAI EINA PIRMYN.

Su Amerikos Armija Francūzų, birželio 8 d.—Užsibaigus antram amerikoniškų marinerių atakai prie Chateau-Thierry, amerikonių rankose pasiliko 300

Kokia yra dabar prezidento Wilsono nuomonė, tas iki šiol dar nežinoma.

AMERIKONAI MUSYJE.

Su Amerikos Armija Francūzų, birželio 7 d.—Amerikos marineriai (jūreiviai pėstininkai) užtakavo vokiečius vakar išryto ir nuvarė juos daugiau negu ant 2 angl. mylių atgal ant fronto arti 3 mylių ilgio. Apart to jie paėmė ir 100 vokiečių nelaisvėn.

Tas atstiko Chateau-Thierry sektore, prie upės Marnos. Francūzai, užtakavusie tuo pačiu laiku iš kairės amerikiečių pusės, užgriebė 160 belaisvių.

Amerikonai dabar laiko visas svarbias pozicijas ant augstumų ir šiaur-vakarius nuo Chateau-Thierry.

Po piet, apie 5-tą val., marineriai vėl užtakavo ir mušė toliaus šiauria.

Amerikonai buvo taip smarkiai spaudę vokiečius, kad tie buvo priversti laike pastarųjų trijų dienų pastatyti čia dar tris naujas divizijas savo kariūmenės.

Apart belaisvių, amerikonių užgriebė dar dešimt kulkasvaizdžių. Vokiečiai-belaisviai pasakoja, kad jie negavo valgio laike paskutinių 4 dienų iš prieštasties bausės bombardavimo iš francūzų ir amerikonių kanuonų, kurios perkrito kelią vokiečiams iš užpakalio.

Šitie vokiečiai buvo be šalmų ir nušę nuo karės. Jiems buvo pasakyta, kad prieš juos stovi anglai, nes jų komandierai bijosi jiems pasakyti, kad tai amerikonių.

Amerikonai taipgi išlavė vokiečius iš Veuilly miško. Baisiausias mušis pastarųjų iškū užėmė netoli Torcey, kuris randasi apie 2½ angl. mylių į rytus nuo Veuilly.

Francūzai šį rytą užtakavo, idant išlyginti amerikonių frontą ir atlikti tai puikiu budu. Tame pagalbejo Amerikos kariūmenė. Amerikos pėstininkai nušlavė vietą burj vokiečių ulanu, kurių buvo 35 raiteliai.

"Neleiskit nei vienam išstrukt"—sušuko diktas vyras amerikonas. Visi jie buvo užmušti, apart vieno, kuris pateko nelaisvėn.

Vokiečiai—Apgavikai.

Vokiečiai laike šitų mušių buvo mėginę "sufulinti" amerikonus ir nekurie jų persidėd francūzais uniformais, bet amerikonių, persėgėti apie tai francūzų, supylė į jų eiles šautuvus ir kulkasvaizdžių šovinių. Vienas vokiečių gavo 32 žaizdas. Tarp sužeistų buvo du vokiški aficerai.

Amerikonai ėjo šturman pilna, lygia eile ir francūzų aficerai labai buvo užganėdinti Amerikos kariūvų narsumu.

Utarninke amerikonių susitiko su saksų divizija, seredoj su gvardijos divizija, ketverge prieš juos stovėjo garši prūsų divizija ir batalijonas žinomų Jaeger Saulių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

STAIŠA MIRĖ GEN. MICHIE.

Paryžius, birželio 7 d.—Gen. Robert E. L. Michie, vienas iš Amerikoniškų kariūmenės vadų Francūzų, staiga mirė traukini vagonė netoli Rouen miesto, Francūzų. Jo mirtis buvo netikėta, nes jis nebuvo sirgęs.

Per ilgą laiką gen. Michie buvo vyriausiu pagalbininku prie gen. H. L. Scott, buvusio vyriausio perditininko Amerikos armijos štabo ir sykiu su juo dalyvavo daugelyje svarbių reikalų. Kuomet gen. Scott tapo paliausius nuo štabo perditininko priedermių, pulk. Michie tapo pakeistas į general-brigadierius ir jam pavesta komanda 53-čios pėstininkų brigados Wadsworth "kampeje". So. Carolina Valstijoje. Išlavins savo brigada, gen. Michie

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

AMERIKONAI MUSYJE.

Su Amerikos Armija Francūzų, birželio 7 d.—Amerikos marineriai (jūreiviai pėstininkai) užtakavo vokiečius vakar išryto ir nuvarė juos daugiau negu ant 2 angl. mylių atgal ant fronto arti 3 mylių ilgio. Apart to jie paėmė ir 100 vokiečių nelaisvėn.

Tas atstiko Chateau-Thierry sektore, prie upės Marnos. Francūzai, užtakavusie tuo pačiu laiku iš kairės amerikiečių pusės, užgriebė 160 belaisvių.

Amerikonai dabar laiko visas svarbias pozicijas ant augstumų ir šiaur-vakarius nuo Chateau-Thierry.

Po piet, apie 5-tą val., marineriai vėl užtakavo ir mušė toliaus šiauria.

Amerikonai buvo taip smarkiai spaudę vokiečius, kad tie buvo priversti laike pastarųjų trijų dienų pastatyti čia dar tris naujas divizijas savo kariūmenės.

Apart belaisvių, amerikonių užgriebė dar dešimt kulkasvaizdžių. Vokiečiai-belaisviai pasakoja, kad jie negavo valgio laike paskutinių 4 dienų iš prieštasties bausės bombardavimo iš francūzų ir amerikonių kanuonų, kurios perkrito kelią vokiečiams iš užpakalio.

Šitie vokiečiai buvo be šalmų ir nušę nuo karės. Jiems buvo pasakyta, kad prieš juos stovi anglai, nes jų komandierai bijosi jiems pasakyti, kad tai amerikonių.

Amerikonai taipgi išlavė vokiečius iš Veuilly miško. Baisiausias mušis pastarųjų iškū užėmė netoli Torcey, kuris randasi apie 2½ angl. mylių į rytus nuo Veuilly.

Francūzai šį rytą užtakavo, idant išlyginti amerikonių frontą ir atlikti tai puikiu budu. Tame pagalbejo Amerikos kariūmenė. Amerikos pėstininkai nušlavė vietą burj vokiečių ulanu, kurių buvo 35 raiteliai.

"Neleiskit nei vienam išstrukt"—sušuko diktas vyras amerikonas. Visi jie buvo užmušti, apart vieno, kuris pateko nelaisvėn.

Vokiečiai—Apgavikai.

Vokiečiai laike šitų mušių buvo mėginę "sufulinti" amerikonus ir nekurie jų persidėd francūzais uniformais, bet amerikonių, persėgėti apie tai francūzų, supylė į jų eiles šautuvus ir kulkasvaizdžių šovinių. Vienas vokiečių gavo 32 žaizdas. Tarp sužeistų buvo du vokiški aficerai.

Amerikonai ėjo šturman pilna, lygia eile ir francūzų aficerai labai buvo užganėdinti Amerikos kariūvų narsumu.

Utarninke amerikonių susitiko su saksų divizija, seredoj su gvardijos divizija, ketverge prieš juos stovėjo garši prūsų divizija ir batalijonas žinomų Jaeger Saulių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

STAIŠA MIRĖ GEN. MICHIE.

Paryžius, birželio 7 d.—Gen. Robert E. L. Michie, vienas iš Amerikoniškų kariūmenės vadų Francūzų, staiga mirė traukini vagonė netoli Rouen miesto, Francūzų. Jo mirtis buvo netikėta, nes jis nebuvo sirgęs.

Per ilgą laiką gen. Michie buvo vyriausiu pagalbininku prie gen. H. L. Scott, buvusio vyriausio perditininko Amerikos armijos štabo ir sykiu su juo dalyvavo daugelyje svarbių reikalų. Kuomet gen. Scott tapo paliausius nuo štabo perditininko priedermių, pulk. Michie tapo pakeistas į general-brigadierius ir jam pavesta komanda 53-čios pėstininkų brigados Wadsworth "kampeje". So. Carolina Valstijoje. Išlavins savo brigada, gen. Michie

nyvyko sykiu su ja į Francūziją.

Jis buvo baigęs Militarišką Akademiją 1885 metuose. Mirė, turėdamas 54 metus amžiaus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ŽIURI RAMIAI Į ATEITĮ.

Londonas, birželio 11 d.—Londono laikraštis Star, svarstydamas apie dabartinį naują vokiečių ofensivą, rašo sekančiai: "Trečioji faza mušių, prasidėjusių kovo 21 d., gali nulemti Vokietijos likimą. Šie mašiai negali nulemti talkininkų likimo, nes, nežiurint to, kad ir kas-zin-kas atsitiktų, jie kovos iki tolei, kol Amerika ir Amerikos armijos nusvers svarstyklės ir išgelbės pasaulį nuo Prūsijos hegemonijos (valdymo) ant visados. Vokiečiai meišlo. Tarp jų ir Paryžiaus stovi didžios armijos francūzų ir britų.

"Mės tikimės, kad šitos armijos, podraug su greitai augančia Amerikos armija, sumuš juos visiškai. Mės tikime į pergalę, ir į nieką kitą tikėtai pergalę.

"Mės sumušim vokiečius šimtuose mušių nuo laiko mušio ties Mons (1914 m.) Mės sumušime juos ir dabar."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MANO, KAD APSIDIRBO SU SUBMARINAIŠ.

Washington, D. C., birželio 8 d.—Vokiški submarinai, kurie neseniai pasirodė Amerikos pakrantėse, tapo nuvyti nuo Amerikos pakraščiu sulyg nuomonės, kurią išreiškė senatorius Swanson.

Nei vienas iš Amerikos kariškų laivų, veikiančių Europos vandenyse, nebuvo pargabentas atgal, idant su šiomis "jurių žvirkėmis" kovoti šiaupus vandenyno,—ir Amerikos laivynas Europoje nebus iš tos prieštasties nusilpnintas, nes šioj pusėj pasiliko užtektinai kariškų laivų, kad su tokiu pavojum apsidirbt.

Toliaus senatorius Swanson, kuris yra laivyno komisijos pirmsėdžiui, pasakė, kad talkininkų ir amerikonių laivynas naikino 60% visų vokiškų submarinų ir kad talkininkų prekinių ir pasazierinių laivų nuostoliai dabar sumažėjo per pusę.

Laivyno Sekretorius Daniels, patvirtindamas Swansono pranešimą, pasakė, kad senatorius išreiškė tuomi "geriausią mūsų laivyno aficerų nuomonę."

"Suprantama"—pridėjo Daniels,—"tikras sunaikinti submarinų skaitlius negali būti paskelbtas viešai".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Londonas, birželio 11 d.—Didelis sindikatas tapo sutvertas Rusijoj, kuris kontroliuos visą importavimą ir eksportavimą prekių Rusijoj. Sindikatas susitvėrė su valdžios leidimu, kaip apie tai pranešama iš Stockholmo danų laikraščiu Politiken.

Rusijoj taipgi pradeda apsiriekti stiprus judėjimas prieš bolševikus. Judėjimą varo delegatai, išrinkti į bolševikiškus Sovietus, kuriais dabar remiasi bolševikiška Rusijos valdžia. Sulyg telegramo, kuris atėjo iš Maskvos Londono kompanijai Exchange Telegraph, dirbtavų darbininkai bolševikiškoje soviet bolševikiškus delegatus ir net užpildinėja ant jų. Visuotinas politiškas streikas išrodė neišvengtinus.

Keliuose miestuose provincijoj, kur atsibuvo rinkimai sovietų delegatų, anti-sovietiniai kandidatai tapo išrinkti didele balsų dauguma.

Dienraščio Reikaluose.

Geresnis žvėrblys rankoj negu grįž ne šiadien—tai rytoj. Jeilakštingalė ant šakos.

Geresnis vienas dienraščio žėras užmokėtas, negu dešimts pažadėtų.

Pennsylvanijoj vienas kunigėlis užsinešė savaitinę "Lietuvą" bažnyčioj ant ambonos. Kai jį virs dienraščiu, tai iš jos jis ir pamokslus skaitys,—ba, matai, "Lietuva" visados buvo "fain gazietu."

Jeigu aš turėčiau dienraštį vieton savaitinio, tai net šešis sykius tankiaus juos kviesė au prie dienraščio prisidėti.

Nesakyk: "Pažūrėsiu, kiek kiti sėrų paims."

Sakyk: "Tegul kiti žiuri, kiek aš dienraščio sėrų imu."

Tautininkai be dienraščio, kaip varpės be liežuvio.

To visi privalo neužmiršti.

Gerų "pastanavimų" imti dienraščio sėrą jau gana, brolau, padarei. Dabar "paleicavok ir afieravok" ir siųsk tiesiog savo dešimtinę nors už vieną dienraščio sėrą.

PASKAITYKIT—TAI GERAS PAMOKSLAS.

Dienraščio skambantis reikalas toli-toli pasiekia. Štai p. A. Kaunas, kuris energiskai padėjo "Lietuvai" imti dvitukstantinę Kaledinio fondo tvirtovę, dabar rašo mums laiskelį iš tolimos Washington valstijos ir prideda savo atsišaukimą prie visų gerų lietuvių.

Zingeidus yra šitas p. Kauno atsišaukimas ir pamokinantis. Pasiskaityk!

"Gerbiami lietuviai tautiečiai!—rašo p. Kaunas—"Pirmiausiai aš noriu pasiskaityti šį-tą apie save, nes kas kitas prie ko nors ragina, tai ir pats turi jiems pavyzdį parodyti. Taigi aš turiu pasiskaityti, kad jau senias aš esu paėmęs 5 sėrus, o kitus 5 sėrus dabar esu vėl užsisakęs. Tai turėsiu sau 10 sėrų, o jeigu dar reikės, tai paimsiu ir dar daugiau, nes gero dienraščio mums reikia.

"Draugai tautiečiai! Mės turime žinoti, kad mūsų steigiamas dienraštis neprivalo būti dėl laukiamo pelno nuo įdėtų pinigų. Mūsų tikra užduotis yra: uždėti gerą dienraštį sudurtinimui mūsų tautinio branduolio, kad jis visai nesusiskaldytų ir Lietuva tėvynė neišnyktų.

"Jau mės šiadien matom kelias skeveldras, atskilusias nuo tautos branduolio ir klaidžiojančias mūsų visuomenėj po visokių vardaish.

Senas, Bet Geras Pavyzdys.

"Tas jų paklydimas nėra stebėtinas. Apie paklydimus girdime dar nuo senovės laikų. Mės girdime ir iš šventraščio apie paklydusį "bludną" sunų, kuris pametęs savo tėvų šeimyną, klaidžiojo tarp svetimų, kol susilaukė, kad buvo priverstas su kiaučėmis iš vieno lovio valgyti. Tada tik jis suprato savo klaidą ir, metęs viską, grįžo prie savo tėvų ir vėl buvo ištikimu savo tėviškės nariu.

"Žinoma, tai tik toks prilyginimas. Bet tas prilyginimas tinka ir prie šiadienių mūsų paklydėlių, atsisakiusių dirbti dėl savo šeimynos—tautos—labo. Mės žinome, kad ir juos laukia negeresnis likimas. Mės žinome, kad ir jie sugrįž atgal, įsiekdami prieglaudos prie savo tautos branduolio. Jeigu jie su-

grįž ne šiadien—tai rytoj. Jeigu nesugrįž šiadieninių mūsų akli paklydėliai, tai sugrįž jų sunys, kurie bus mokytesni, supratlyvesni ir kurie nenorės, kad svetimieji juos stumdytų ir, šventraščio žodžiais tariant, su kiaučėmis drauge valgytų.

"O visi lietuviai tautiečiai, mylintieji savo tautą kovojanti už jos tikrą laisvę, tai ir yra mūsų tautos branduolys. Ant mūsų pečių visa tautos našta gulės. Kuomet gausime savo neprigulmą šalį, reikės mums priimti sugrįžusius ir suvargusius mūsų paklydėlius.

"Bet kad lietuviai sparčiau galėtų laisvės atgavimui darbuotis: kad lietuviai greičiau galėtų susiorganizuoti viename kame; kad lietuviai gerias atliktų šimtus visokių svarbių tautinių reikalų apšvietoje, pasaulinėj politikoje, ekonomijoj ir pramonėj, savo žmonių organizavime, tai mums būtina yra reikalingas dienraštis. Ir kožnas iš mūsų, ir mūsų išeivija Amerikoje, ir mūsų visos tautos reikalai daug nukentė nuo to, kad mės neturime nors vieno gero dienraščio. O tokį dienraštį mės turime turėti. Štai kodėl aš pats prisidėu prie "Lietuvos" dienraščio ir raginu tave, mielas skaitytoja, taipgi prisidėti."

A. Kaunas.

SAKAI, NEREIKALINGAS DIENRAŠTIS, TAI SKAITYK!

"Šauniai mintį, broliužiai, pasigavote, pasiryžę įsteigti dienraštį. Tai bus didelis šuolis mūsų kultūriniam gyvenime. Be dienraščio tauta tiktai patamsiais grąbaloja. Iki vienas-kitas savaitinis laikraštėlis syki ant savaitės švysteli ir jau pusėtinai apysenėmis žinutėmis sąskaitytuos apieikia. Užtai ir mūsų vientaučiai visuomet eina atsiliekę užpakalyje viso pasaulio ant septynių dienų, o pačiam geometrinį mastą ir priderinus jį prie įvairaus spartumo tautos reikalų, mūsų gyvenimo pasivėlinimas prasitiesia ant septynių savaičių, septynių metų, septynių dešimčių metų ir t.t.

Berods, mės jau turime porą dienraščių. Bet jie yra toli nuo to, kas pas kultūrinę tautas vadina dienasraštis. Jei laikraštis yra skiriamas šokiui ar tokiai propagandai, tai nors jis būtų ir du sykiu ant dienos išleidžiamas, jįsai dar neušnešdavo doko kasdieninio visuomenės organo. Dienraštis tautoj yra reikalingas trims pamatiniams uždaviniams: (1) greitam visuomenės informavimui kas tuo momentu pasaulyje dedasi, (2) vienodinimui visos tautos opinių, (3) abelnam ir kuoplačiausiam bei bešališkam laudies švietimui. Tokio dieninio rašto mės Amerikoje dar neturėjome, ir aš turiu viltį, kad Tautų steigiamasis dienraštis tokiu bus. Svarbus dėl šito dabar ir momentas, nes: (1) niekad pas mus nebuvo taip daug spaudos melagių, kaip dabar, (2) niekad taip nebuvo visuomenės demoralizuojama, kaip dabar. Todėl—valio "Lietuvos" dienraštis!

Įdėd savo dešimtinę, o jeigu laikai ir ant tolesnio nešumsk, tai nepamiršiu, kas reikiat remti.

Su tikra pagarba,

J. O. Širvydas.

Brooklyn, N. Y.

Reikia Kulkasvaizdžio.
"Gerbiami tautiečiai! Šiais laikais tik puslaukiniai žmonės kovoja, saudydami iš vielyčių. Jeigu nori išlošti, turi kovoti kulkasvaizdžiu—dienraščiu, kuris mūsų tautos priešus kasdien be perstoimo. Todėl didelė svarba yra turėti dienraštį. Veljū jums įkurti gerą ir tikrą dienraštį, o aš remsiu kiek išgalimas ir kitus pakalbinti."

Kazys Kučinskas.
Kingston, Pa.

Ar Gali Žuvis Ilgai Buti Be Vandens.

Tokią mintį išreiškia p. J. Gudaitis iš So. Manchester, Conn., rašydamas mums sekanciai:

"Matau, jog nuo rugsėjo žadate išleisti "Lietuvą" kasdien. Tai istikrųjų džiuginanti naujiena. Nes, rodosi, nesuklysiu, sakydams, kad tautininkams ir abelnai mūsų plačiai visuomenei tikrai geras, pažangus tautinis dienraštis yra taip reikalingas, kaip trokščiam žuviai vanduo."

"Beje, gal ir ne vietoje, bet čia paaiškinsiu, kas mane privertė taip manyti. Jau bus metai kaip skaitau "Naujienas," bet man jų aklas fanatiškumas ir partysvismas taip limpa prie širdies, kai prisivėk žaliabarsčiai pėnytoji. Taigi, aš kiek įgalėdamas prisidėsiu prie Jūsų dienraščio įsteigimo nors ir su mažu savo šapelium—prisijūsiu nuo savęs ir savo draugo nors ant dviejų šerų, o kaip tik greit paskelbsit dienraščio prenumeratą, tai taip greit ir ją prisijūsiu."

"Suimkit visi vyrai sykiu, tai ir dienraštį turėsim!"

J. Gudaitis.

Jo "Cicilikai" Negali "Subytyt."

Kol jis skaito "Lietuvą," tai jo "cicilikai" jokiuose ginčiuose negali "sukritikuot." Todėl jis bijosi, kad "Lietuva" nesustotų ir rašo tokį mums laišką iš Cape Breton, Kanadoje.

"Prašu jus man paaiškinti, koks yra skirtumas tarp Lithuanian Publishing Co. ir tarp Dienraščio Organizavimo Komiteto ir ar savaitinė "Lietuva" sustos, o jos vietą užims dienraštis?"

"Jeigu taip būtų, tai aš negaliu be to brangaus laikraščio "Lietuvos" būti, ba kaip aš "Lietuvą" skaitau, tai mane jokis cicilikas negali sukirsti,—dar aš vyrais ir juos sukritikuoju."

"Jeigu dienraštis eis tuo pačiu keliu, kaip "Lietuva," tai aš prižadau paimti nors vieną šerą. Buvau manęs pirkti šerą Lithuanian Publishing Co., tai dabar noriu žinoti, ar visi tos kompanijos šerinkai pereis į dienraštį."

P. B.—tis.

Paaiškinimas. Lithuanian Publishing Co. yra vardas bendrovės, kuri dabar leidžia savaitinę "Lietuvą." Kuomet susirinkus reikalinga suma pinigų, tai šita pati Lithuanian Publishing Co. leis ir dienraštį.

Dienraščio vardas, kaip iki šiol yra mutata, taip pat bus "Lietuva," tik jis eis kasdien, vieton sykį į savaitę. Dienraštis eis tuo pačiu keliu, kaip ir dabartinė "Lietuva," kol dabartinė redakcija ji ves. Visi šerinkai, turintieji šerų Lithuanian Publishing Co. pereis į dienraštį.

Todėl, Povyčiai, nebijok! Kuomet gausi eis amunicijos kasdien, tai tada tavęs ir pats "cicilikas" karalius negalės sukirsti. Laukiame tavo šero.

Pajiešok taipgi jį ir pas savo draugus.

Sijsdami šerūs, klausdami daugiau žinių ar paaiškinimų apie naują tveriamą dienraštį, visados adresuokit taip:

"Lietuva" Daily,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.

Gali gauti knygutę su paaiškinimais apie dienraščio organizavimą. Rašykite tuo pačiu adresu. Gausite užduotą, kiek norite—ir išdalinkite savo pažįstamiems.

Ne visus šerų "orderius" galėjome šiame numeryje paminėti. Musų šio skyrus "janerolas" su visu savo štabu pereiną skubata nusibadojo į laukus pa-

žiūrėti, ar saulė mėnulį, ar mėnulis saulę įveiks laike saulės užtėmimo. Grįžtant namo "yrams" makabilius" suiro ir vyrai pėsti po pusiauakčių parsitrenkė, keikdami iš pikto. O piktas žmogus, matai, gerų strategų planų negali ištaisyti. Tai ir savo visų rezervų negalėjo į laiką kaip reik susitaisyti.

IS AMERIKOS.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

TAKSOS SIEKS 3 BILIJONŲ
Washington, D. C. — Valstybės Izdo Sekretorius McAdoo praneša, kad laike ateinančių fiskališkų metų (nuo birželio 30 d. 1918 iki birželio 30 d. 1919 m.), valdžia turės išleisti 24 bilijonus doliarų, jeigu dabartinės karškos išlaidos augs taip, kaip dabar jos auga. Čiela trečdalis tos milžiniškos sumos, t. y. 8 bilijonai doliarų, sako Izdo Sekretorius, turi būti surinkta iš taksų.

Sulyg to, Izdo Sekretorius pataria kongresui išleisti įstatymus, kad augsti taksai būtų uždėti ant visų "karės pelnų" ir ant taip vadinamų "neuzpelnų pelnų", t. y. ant tų pelnų, kurie yra gautami nuo bėdsų, akcijų ir kitų kapitalų, idėti pramonė ir atnešanti didelius dividendus. Apart to, patariama uždėti dideli taksai dar ant taip vadinamų "luxuries", t. y. įvairių brangumų, papuosių, kurie nesiskaito būtinais reikalingi gyvenimo palaikymui. Žodžiu valdžia stengiasi, kad didesnė dalis šitų taksų prisieitų mokėti tiems, kurie išgali mokėti, t. y. turintiems žmonėms, o kad paprastiesiems žmonėms būtų lengviau jas mokėti.

Šiais metais valdžia išleido karės reikaldas apie 13 bilijonų doliarų. Taigi ateinančiais metais žadama išleisti beveik du syk daugiau.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

"FORT-DZULAJUS" ŠIUOS-MET PAVESTA SVETIM-TAUCIAMS.

Washington, D. C. Viešosios Informacijos biuras Washington praše visų valstijų gubernatorių, idant jie išleisti savo valstijose proklamacijos, kuriomis šių metų "Nepri gulmės Diena", išpuolanti 4 d. liepos, būtų pavesta iškilmoms Amerikos piliečių ir gyventojų, gimusių svetimos šalyje. Šita sumanymą užgyrė Prezidentas Wilson ir ta diena šiuomet vadinsis "Istikimybės Diena" (Loyalty Day), nes tą dieną visi sveitimačiai turės progą išreikšti šiai šaliai savo istikimybę ir prisirišimą prie jos.

TEMIJIMAI SAULĖS UŽTĖMIMO.

Baker, Ore. — Šiame mieste, kur pereiną subatą buvo pilnas saulės užtėmimas, daugelis mokslinčių buvo prisirengę daryti astronomiškų temijimų ir sakoma, kad svarbių patėmijimų, ypatingai kaslink taip vadinamo saulės vainiko, pasisekė mokslinčiams gauti. Daugiau negu 50 fotografijų tapo nutraukta. Oras buvo truputį debesuotas, bet, abelnai paėmus, atvykusie šin miestan astronomai yra užganėdinti.

Už tai Denver, Colo., kur tikėtasi gauti geriausius saulės užtėmimo paveikslus, oras visai buvo netikęs. Čia buvo susirinkę astronomai iš Chicagos Universiteto, iš Yerkes observatorijos ir kitų vietų ir dideli prisirengimai tapo išanksto padaryti. Vienok beveik prieš pat saulės užtėmimo pradžią tirsti debesiai uždengė dangų ir išlaikė per didesnę užtėmimo dalį. Astronomai likosi labai užvilti.

Užtėmė saulėi pilnai, paukščiai sutupė. Ant žemės pasidarė visai tamsu. Namuose ir automobiliai atsuko elektriškas šviesas. Kalnuose apie Denver buvo matyti puikios elektriškos audros.

Kitose vietose, kur saulės užtėmimas buvo tik dalinis, mažai

PRIEŠ-ORLAIVINĖS KANUOLĖS.

Kanadiečiai, gavę signalą apie prisiartinimą vokiškų orlaivių, bėga prie prieš-orklaivinių kanuolių, idant jomis "priimti svečius".

kas galėjo tą aiškiai patėmyti. Tuomet truputį pritemo ir kuomet mėnulis pridengė didesnę dalį saulės, tai tą galima buvo pastebėti net plikomis akimis. Už tai tie, kurie pasirūpino įgyti aprūkytus dumais stiklus ar akinus, galėjo puikiai išvengti šitą nepaprastą regyklą tėmyti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

GRAŽINA AMERIKON 200 SUŽEISTŲ.

Washington, D. C., birželio 7 d. — Laikė savaitės, užsibaigusios gegužio 31 d., tapo sugrąžinta iš Francuzijos Amerikon 184 amerikoniški kareiviai. Vieni jų yra sunkiai sužeisti, kiti serga. Savaitė prieš tai dar 16 buvo sugrąžinta. Sugrąžintieji kareiviai tapo išsiuntinėti į įvairius karškus ligonbučius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SOCIALISTAS GAVO 20 METŲ KALĖJIMO.

Oklahoma City. — Orville C. Enfield, buvusias socialistų partijos kandidatas į kongresmanus, tapo pripažintas prisaikintų teisčių (džiurės) kaltu už mėginimą kenkti "drafto" įstatymams, t. y. už atkalbinėjimą nuo kareiviavimo ir už tai tapo nubausintas ant 20 metų į Leavenworth kalėjimą.

O TAI BULIUS...

Milwaukee, Wis. — Valstijiniare "kermosiuje", laikyame šiame mieste, už šešių mėnesių buliuką užmokėta \$106,000.

Buliukus yra Holstein veislės, o jo vardas popieruose pažymėtas "Sylvia Johanna." Tai yra augščiausia kaina, kokią bent kada nors už bulius mokėta. Iki šiolie augščiausia kaina buvo \$53,000 ir ją užmokėta pernai už "Echo Sylvia," šio buliuko motiną. Bet, matai, ir karvė iš jos nebuvo kokia: ji davė 41 svarą sviesto ir 1,005 svarus pieno vieną savaitę laiko.

Buliuko savininku buvo A. C. Hardy, kanadiečiai iš Brockville, Ont., o pirkėju buvo E. A. Stuard, prezidentas kompanijos, kuri operuoja farmas Oconomowoc, Wis. ir Seattle, Wash.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS DARBO LAUKO.

Amerikos Darbo Federacijos Konvencija.

St. Paul, Minn. — Pereitą pamedelį šiame mieste prasidėjo konvencija, arba seimas didžiausios Amerikos darbininkiškos organizacijos vardu Amerikos Darbo Federacija ir turinčios apie tris milijonus sąnarių.

Vienus iš žingėdžiausių šio seimo atsitikimų bus raportas specialios komisijos, kurią ši organizacija išsiuntė į Angliją ir Franciją, ant karės fronto, idant

ji suzinotų ir Amerikos darbininkams raportuotų, kaip dalykai stovi su kare Europoje. Šita komisija, apie kurią "Lietuvoj" jau buvo minėta, tik-ką sugrįžo iš Europos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Sita komisija turėjo nebile kokių patyrimų savo kelionėje. Kuomet ji buvo priešakinėse transjose Francuzijoje, vokiečiai atidarė bombardavimą, bet joks komisijos narys nebuvo sužeistas. Grįžtant atgal per Atlantiką, anot komisijos nario Miss Agnes Nester, submarinas vos neuleido jį laivo dugnan: torpėda tik 8-mis pėdomis špralėkė šale laivo.

Komisija, pargrįžus namo, buvo pas Prezidentą Wilsoną, kuris sakoma buvo užganėdintas komisijos pasidarbavimu Europoje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KONDUKTURĖS STREIKUOJA.

Kenosha, Wis. — Kenoshos miestas buvo vienas iš pirmiausių vietų, kurie pradėjo samdyti ant savo gatvekarių, vieton vyrių konduktorių, moteris.

Dabar moters-konduktoriai išėjo streikuoti sykiu su apie 100 vyrių, kurie reikalauja 35 centų už darbo valandą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

REIKALAUJA TRUMPESNIŲ VALANDŲ.

Boston, Mass. — Laikė konvencijos "International Ladies' Garment Workers' Union" prišakytą Pildomai Tarybai reikalaujanti ateinančiuose susitarimuose su darbdaviais, kad darbo valandos būtų numazintos iki 44 valandų į savaitę.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

CHICAGOJE SOVINIŲ DIRBTUVE.

Chicago, Ill. — Sulyg oficialio pranešimo "Association of Commerce" Chicagoje žadama pastatyd didelė kanuolinių sovinių dirbtuvė. Jos pastatymas atsieis \$6,500,000; ji gelešianti padaryti po 10,000 didelių sovinių kasdien ir duos užsiėmimo apie 5,000 darbininkų. Sakoma, kad tai busianti didžiausia šio šalį sunkiųjų sovinių dirbtuvė.

Vieta šiai dirbtuvei dar neapskėlta, bet ji bus greičiausiai kuriamame nors miesto pakraštyje, kur yra užtektinai liuosos vietos dirbtuvės platinimui.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DARBO SĄLYGOS ANT FARMŲ GEROS.

Bismark, N. D. — Darbo sąlygos ant farmų North Dakotos valstijoje šiuosmet yra geresnės negu kada nors pirmiausia buvo šioje valstijoje, aciu pagalbai Suvenytų Valstijų Darbo Biuro. Apie tai pranešė žemdirbystės komisijonierius Hagan savo raporte North Dakotos atsigynimo tarybai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

CHICAGOJE SOVINIŲ DIRBTUVE.

Chicago, Ill. — Sulyg oficialio pranešimo "Association of Commerce" Chicagoje žadama pastatyd didelė kanuolinių sovinių dirbtuvė. Jos pastatymas atsieis \$6,500,000; ji gelešianti padaryti po 10,000 didelių sovinių kasdien ir duos užsiėmimo apie 5,000 darbininkų. Sakoma, kad tai busianti didžiausia šio šalį sunkiųjų sovinių dirbtuvė.

Vieta šiai dirbtuvei dar neapskėlta, bet ji bus greičiausiai kuriamame nors miesto pakraštyje, kur yra užtektinai liuosos vietos dirbtuvės platinimui.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DARBO SĄLYGOS ANT FARMŲ GEROS.

Bismark, N. D. — Darbo sąlygos ant farmų North Dakotos valstijoje šiuosmet yra geresnės negu kada nors pirmiausia buvo šioje valstijoje, aciu pagalbai Suvenytų Valstijų Darbo Biuro. Apie tai pranešė žemdirbystės komisijonierius Hagan savo raporte North Dakotos atsigynimo tarybai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

CHICAGOJE SOVINIŲ DIRBTUVE.

Chicago, Ill. — Sulyg oficialio pranešimo "Association of Commerce" Chicagoje žadama pastatyd didelė kanuolinių sovinių dirbtuvė. Jos pastatymas atsieis \$6,500,000; ji gelešianti padaryti po 10,000 didelių sovinių kasdien ir duos užsiėmimo apie 5,000 darbininkų. Sakoma, kad tai busianti didžiausia šio šalį sunkiųjų sovinių dirbtuvė.

Vieta šiai dirbtuvei dar neapskėlta, bet ji bus greičiausiai kuriamame nors miesto pakraštyje, kur yra užtektinai liuosos vietos dirbtuvės platinimui.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DARBO SĄLYGOS ANT FARMŲ GEROS.

Bismark, N. D. — Darbo sąlygos ant farmų North Dakotos valstijoje šiuosmet yra geresnės negu kada nors pirmiausia buvo šioje valstijoje, aciu pagalbai Suvenytų Valstijų Darbo Biuro. Apie tai pranešė žemdirbystės komisijonierius Hagan savo raporte North Dakotos atsigynimo tarybai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

CHICAGOJE SOVINIŲ DIRBTUVE.

ALGOS PERMAŽOS.

New York, N. Y. — New Yorko mieste algos darbininkams nors yra padidamos vietomis, bet neužtektinai, nes pragyvenimo brangumas pasididino dar labiau.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Boston, Mass. — Trečiųjų teismas pripažino \$3.00 savaitinių algų pakėlimą anglių vaziotojams ir šoferiam šiame mieste.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS VIELA.

True translation filed with the

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KIEK GALI MĖSOS VALGYTI.

Kiek ir ko Turite Valgyti.

Suvenytų Valstijų Maisto Administracija išleido atsiliepimą prie visų žmonių, idant jie, prisilaikydami žemiaus paduotų nurodymų, prigriebtų užėdėjime maisto. Atsiliepimas skamba sekančiai:

"Kiekvienas patriotiškas pilietis privalo sau pavyti sunaudoti įvairaus maisto nedaugiau, kaip žemiaus parodojta:

1.—"Kviečių ir visko, kas iš kviečių padaryta — 1½ svaro į savaitę kožnai ypatai. Prie prisiskaito jau duona ir pyragai, perkami duonepelykose. Duonepelykos bakanėliai, sverianti 1¼ svaro skaitosi už vieną svara kvietinių miltų.

2.—"Mėsos — du svarų į savaitę kiekvienai ypatai.

3.—"Cukraus — tris ketvirtadalius svaro į savaitę kiekvienai ypatai.

"Maisto administracija kviečia šiuo laiku vartoti kumpio ir lašinių atkarpas, t. y. galus paprastai nupjaustomas nuo kumpių ir paties šonų. Pačių lašinių nevartokite.

"Daržovių ir maisto dabar yra daug, ir gery. Vartokit jų daugiau, kad nesugestų ant vietos.

"Armija ir laivynas turi dabar jau užtekintai šabalonų (bynų). Dabar jau yra jų perviršis turgavietėse. Todėl vartokite jų kuo daugiau. Jie yra geras maistas ir užima mėsos vietą.

"Vienas iš geriausių maistų yra pienas. Jo dabar yra užtekintai ir dabar reikia kuo daugiau šio laiku teikti, idant greičiau ir lengviau galima būtų pasiekinti užbągti šią karę ir užtikrinti ramybę ir laisvę visai žmonijai.

"Kuomet Londone svaras kaulų yra pardavinėjamas po 5 šilingus (\$1.25), tai kaip mes galime kalbėti apie pasiaukavimą, ar manyti, kad mes pasiaukojame, kuomet mes turime šabalonų, daržovių, pieno ir sviesto, kurie yra geriausi maistai ir nedaug kaštuoja?

"Maisto čėdijimas nėra badas. Susilaikymas reikiškas užėdėjimą tuos rūšies maisto, kuris yra reikalingas mūsų kareiviams ir tautai.

"Tai yra ne pasiaukavimas, bet garbinga pagelba, kurią kiekvienas šios šalies pilietis privalo šiuo laiku teikti, idant greičiau ir lengviau galima būtų pasiekinti užbągti šią karę ir užtikrinti ramybę ir laisvę visai žmonijai.

IŠTİKIMYBĖS DIENOS NEIKALAI.

Prezidento proklamacija, ištikimybės diena 4 liepos diena nuskirianti, buvo kiek laiko atgal paskelbta. Bet šie dabar sparciai ir rupestingai prie ištikimybės dienos iškilnių prisitruošti.

Savu laiku kiekvienai didesnei lietuvių kolonijai buvo išsysta laisakai, Ištikimybės Dienos prasme aiškinantieji, taipgi nurodymai, kaip prie tos dienos prisitruošti. Taipgi buvo išsiuntinėta laisakai, kurie buvo skirti draugijoms, klubams, organizacijų kuopoms, užprašant prie Ištikimybės Dienos iškilnių prisidėti. Tofimesnieji tai diena ruošimosi nurodymai suteikiami viešai per laikraščius.

Ištikimybės Dieną bus parodavimais, iškilėmis pažymėta visose Suvenytose Valstijose. Kreipiama domos, kad kitataučiai tą dieną gerai pasirodytų. Kiekvienas didesniame mieste to miesto šeimyninkas-majoras nu-

skirs specialę komisiją, kuri rūpintis paroda-marsavimu ar kitokiomis parankiomis iškilėmis. Kituose miestuose majoro komisijos viešai gali pasitaikyti pavados State Council of National Defence skyriai. Tosios majorų komisijos ar National Defence Council'ai rūpintis kitataučių komisijoms prisitruošime pagelbėti ir visų tautų iškilmes suderinti, subendrinti.

Kur tik lietuviai susiorganizavo Ištikimybės Dienai, sudarė komitetus, lai komitetai išskiria iš savo tarpo narius, kurie miestų majoro ofise sužinotų apie jo skirtą komisiją ir toliau lietuviai su jos pagelba darbuotusi. Taigi dabar kiekvienos kolonijos lietuviams prieš akis stovi reikalas ar su Majoro Komisija ar su Council of National Defence susisiekti.

Visu-gi laiku reikia stropiai ruoštis, kad lietuviai tą dieną gražiai pasirodytų, kad pasirodymas lietuvių vardo garbės vertas būtų. Tai pirmiausia pilna ir graži proga lietuviams pasirodyti užsirekomenduoti. Nuo užsirekomendavimo prigulės kokiomis akimis ir kaip į lietuvių bus šios šalies žiurima. Tad ruošimės.

Jeigu reikalinga kokių nors informacijų, kreiptis reikia prie Committee on Public Information, Lietuvių Skyrius. To skyriaus adresas toks:

Committee on Public Information, Lithuanian Division, 16 Jackson Place, Washington, D. C.

I ten pat reikia mūsiusti lietuvių komitetų pirmininkų ir sekretorių viršus ir antrašus. Prie iškilnių užprašyti visas lietuvių draugijas ir kuopas. Draugijų ar kuopų pirmininkų ir sekretorių adresus viršus, nurodytu antrašus nusiųsti, pzyntint, kurios draugijos ir kuopos prie surengimo prisidėjo ir dalyvavo, o kurios ne. Su pagarba,

Committee on Public Information, Lietuvių Skyrius.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ NEWARK, N. J.

Lenkas gavo per nosį prakalbą. Čia atsiuvo didelės prakalbos birželio 4 d., kurios surengė organizacija vardu "Modern Woodmen of America".

Prie prakalbos lietuvis J. Baurušaitis užgrajino ant korneto Amerikos tautiškus himnus "My country 'tis of thee" ir "Star spangled banner", kurių publika išklausė atsistojus.

Pirmu kalbėtoju buvo J. E. Grant iš Philadelphiajos. Kalbėjo apie tai, kodėl Amerika buvo priversta stoti karėn ir ragino, kad visi iš visų įteigų remtų šios šalies valdžią, pirklami Laisvės Paškos bondsus, kuomet jie yra išleidžiami; pirklami Kariškas Taupimo Štampas; aukaudami Raudonamjam Kryžiui ir t. t., idant mes galėtumėm greičiau išlošti ir užbaigti šią Europinę karę ir nuvertę vokišką despotizmą, padaryti laisvę visam pasauliui, o mažoms tautoms užtikrinti neprigulmę.

Po jo kalbėjo p. J. Baurušaitis. Jis atspirė publikos, kad neesąs jokis ypatingas kalbėtojas, bet gimęs Lietuvoje, o augęs šioj šalyj. Jis papasakojo trumpai apie Lietuvos praeitį, apie jos santykius su rusais ir lenkais, apie jos tautinį atgimimą, jos kančias laike karės ir apie jos pasiryžimą iškvioti sau dabar pilną neprigulmę, kas prideri kiekvienai susipratusiai ir laisvai tautai.

Jo kalbą pertraukė kas tai

lenkas (vardo ir pravardės negalima pažymėti). Sisai palokas išdrysio blyvzgoti, kad girdi lietuvių neturi savo žemės, o kad viskas priguli esą Lenkijai; kad lietuvių esą neturi savo vėliavos ir t. t.

Baurušaitis tuojuos trenkė jį kai perkunui, nurodydamas publikai, kad lenkai buvo pirmi lietuvių kraujo gėrikai ir dabar norėtų lietuvių tautą nugalabinti ir jai ant sprando jodyti, kaip kad pirmiau jodydavo. Bet dabar jau laikai persimainė ir lenkai gali sapnuoti apie savo "Polšę od morzą do morzą", bet Lietuvos jie geruoju niekad negaus. Jis priminė ir prezidento Wilson išreiktą lietuvių tautai užuojautą. Kaslink gi lietuvių vėliavos, tai kalbėtojas pasakė, kad tik ignorantai lenkai, matomai, apie ją nežino; gi Amerikos lietuvių petis-jpetį stoji karianti už pasaulio demokratiją po vieną vėliavą — Amerikos žvaigždėta vėliavą.

Publika labai smarkiai jam nuplojo, ir lenkas, kai mūlų narijės, ištraukė iš salės su savo kitais "rodakais".

Po to kalbėjo James McNamara, iš Rock Island, Ill., tos organizacijos organizatorius. Jis kalbėjo apie "Modern Woodmen of America" organizacijos veikimą, pranešdamas, kad ji turi pusantro milijono narių.

Tenai buvęs.

IŠ NEW HAVEN, CONN.

Jieško savo sekretoriaus. Čia gyvuoja Lietuvių Klubas, kurio sekretorium buvo tulas Jonas Radas. Radas turbūt, manė, kad gėra klubą rado, bet Klubas yra truputį kitokios nuomonės apie savo sekretorių Radą: nes, matai, klubas ne tikta sekretorių Radą prarado, bet ir savo skolos pas Radą rado.

Dabar Klubas jieško šito savo sekretoriaus, ar kas nežino, kur jis pasidėjo, nes jis ne tik kad su Klubu nėra atsilygines, bet ir šiaip lietuvių dar esąs nuskriaudęs, nes, anot šito klubo pranešimo, gyrėsi, kad esąs geras kriaudė, paėmęs nuo žmonių oridieri ant drabužių, o paskui taip greit išvažiavo, kad "neturėjo laiko" nei drabužių pasiūti, nei pinigų sugrąžinti.

Girdėti, buk jis esąs kur ten apie Los Angeles, Cal. Jonas Radas yra vedęs, turi du vaikus, pilkas ir su usais. Nududa daug žinant. Kas apie jį žinotų, lai praneša Klubui komitetui ant-rašu.

Lietuvių Klubo Komitetas, 485 Grand ave., New Haven, Conn. A. P.

IŠ NEWARK, N. J.

Triukšmingos prakalbos. Birželio 4 d. vietiniai "bolševikai" (taip čia vadina socialistus) surengė prakalbą. Kalbėtoju buvo koks ten Michelonas — kalbėjo lietuviškai, nors pravardė išrodo žydišką, ne lietuvišką.

Jis, kaip pasirodė irgi yra, matyt, bolševikas. Pjūdė vienus prieš kitus, ypač prieš klerikalus ir tautininkus, sakydams, buk tie Lietuva kaizeriui parduoda. Vėliau sužinojau, kad tas Michelonas — t. y. buk esąs "Keleivio" redaktorius, o "Keleivys" rašoma, kad Lietuva geriausia būtų ruski bolševikams parduoti. Tai todėl matyt jis ir užsipuolė ant kitų, buk jie norį Lietuvą vokiečių parduoti.

Iš kur tiems vyrams dabar atsirado toks patriotizmas — tai net dyva. Dar neseniai jie ant Lietuvos spjūdėsi — ypač "Keleivis", kuris anas metais net amerikonių laikraščiams pasisakė, kad jis greičiau už Vokietiją negu už Rusiją stovys. O dabar, žiūrėk, koki "cacos" pasidarė.

Priplūdes ant katalikų ir tautininkų, sisai Michelonas sumanė išnešti rezoliuciją neva prieš Vokietiją, bet ištikrųjų tai prieš kitas lietuvių srioves — ypač katalikus, buk jie nori Lietuvą parduoti. Ta rezoliucija iškepta "Naujienose" ir visi jie dabar šoka taip, kaip "Naujienos" katarinką suka — tarsi mončės, savo locono proto neturėdami.

Rezoliucija būtų gera, jeigu ji būtų prieš Vokietiją, bet ji yra ne tiek prieš Vokietiją, kiek prieš kitų sriovių lietuvių ir todėl at-

Vienas šovinyš iš vokiečių didelės kannolės, kuri apšaudinėja Paryžių nuo vietos 70 mylias atstu, pataikė į kudičių prieglaudą. Daug kudičių buvo užmušta. Paveikslėlis parodo vėlesnę prieglaudą išvaizdą.

lieka pekliška darba, nes nori parodyti lietuvių svetintaučiams, kaip pardavikus savo locono šalies, kas yra neteisybė, nes net klerikalių jeigu atsiranda kuris kas būtų palinkęs prie Vokietijos, tai gal tik vienas-kitas — ir tai dar didelės klausimas.

Via rezoliucija, kurią iškeptė "Naujienos" vardu "Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos" — tai judosiškas ir hypokritiškas mūsų bolševikų darbas — ir purvinas darbas, nuo kurio Lietuva ne nauda, bet skriauda darosi, nes neteisėgai juodinama svetintaučiams kuone visa lietuvių visuomenė.

Susirinkusieji prakalbėse žmonės, nors ir nemokėti ir visokių panašių politikieriškų triksų nesupranta, o viigi šitokia socialistų niekšybe suprato. Ir kuomet Michelonas norėjo tą rezoliuciją perversi, tai žmonės pirmiausiai pradėjo "prašyti balso". Bet mūsų "laisvės draugai" balso ne davė. Tuomet žmonės pradėjo prieš tą hypokritišką socialistų rezoliuciją protestuoti. "Draugučiai" prigrasino "demokratiškai" pasielgti — išmesti juos iš svetainės. Bet pasirodo, kad "draugučių" prieš buta daugiau negu pačių "draugučių". "Pamėginkit mesti — pradėjo šaukti žmonės — tai patys išleiskit". Pasidarė trūkimas, įsimaisė policija ir salė uždarė.

Po to, lietuviai suėję į Lietuviską svetainę prie 180 New York ave., pasmerkė bolševikišką hypokriziją ir užgyrė visų lietuvių protesto rezoliuciją.

T— is.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Prakalbos. Birželio 5 d. lietuvių bažnytinėj svetainėj atsiuvo prakalbos. Jas surengė vietinis Tautos Fondo skyrius. Prakalbas atidarė vietinis klebonas kun. Tamas Žilinskas, o paskui kalbėjo p. K. Česnulis, kuris yra Lietuvių Informacijos Biuro sekretorius Washington.

Kalbėtojas aiškino, ką biuras daro ir kaip darbuojasi Lietuvos reikaluose. Aiškino taipgi apie tai, kaip dabar stovi lietuvių tautiški reikalai kaslink Lietuvos neigulmės kaip čia Amerikoje, taip ir ten Europoje. Po to, paaiškino apie protestą prieš Vokietiją, kad ji kėsinais užgriebti Lietuvą.

Tą protestą sutaisė Pildomas Komitetas dviejų tarybų — Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos. Šitas protestas nėra toks, kaip socialistų surengtas protestas, kur socialistai skundžia svetintaučiams savo viengėnčius.

Žmonės pritarė tam protestui prieš Vokietiją ir nutarė rašyti po juo.

Po prakalbų buvo rinkimas aukų. Surinkta iš viso Lietuvos laisvės reikalams \$42.22.

Abelnai, kas mus lietuvių nemiega. Darbuojasi dēlei Lietuvos neigulmės ir gerovės.

"Lietuvos" skaitytojas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Paroda. Grandrapidiečiai pradeda svetintaučiams neapsileisti. Jei čia kas yra miesto vėliavai, tai grandrapidiečiai nutaria buti lygus su kitomis tautomis visuomui kuomi pagal išgalės.

Čia miestas rengė didelį tarpautišką apvaikšiojimą ant 30 d. gegužio. Lietuviai prisidėjo prie apvaikšiojimo ir dasigavo į pirmą vietą, kas lenkams labai nepatiko. Mat lenkai tikėjosi visus "subyti" su savo raudona legionų gvardija, bet čia dienraštis, nesuprasdamas, atsiėmė j juos, kaip į Rusijos raudonosios gvardijos bolševikus. Lietuviai labai puikiai atsiėmė ir pagyrimo net per daug buvo.

Tas apvaikšiojimas, — kaip tik miestas pamena, — tai buvo didžiausias ir įvairiausias. Parodoje dalyvavo apie 40,000 žmonių įvairių tautų. Tautiškų susipratimų atsižymėjo šios tautos: lietuviai, lenkai, italai, hollandai, vokiečiai, serbai, sirijonai, žydai ir juodukai.

Pirmoje vietoje ėjo S. V. V. kareiviai, ir seni kareiviai. Paskui Raudonojo Kryžiaus darbininkės, vaikai visokių mokyklų, o paskui pirmoje vietoje lietuviai, kurių vaikučiai sudarė gyvą Lietuvos vėliavą.

Po to ėjo, lydimas priešakyje Lietuvos ženklų ir Lietuvos bei Amerikos vėliavomis, Grand Rapids Lietuvių Benas ir Vytauto Gvardija, — vyrai šaunūs, šviesiai mėlynos spalvos uniformose. Jie padarė bene didžiausį įspūdį visoje parodoje. Seseris panelių draugijos, kurių broliai išėjo kare, nešė "Service Flag" — vėliavą su žvaigždėmis, kur kiekviena žvaigždė reikšė jų brolių, išėjusių kariumenėn. Po jų sekė panelių draugijos kitos narės ir moterų draugystė, pasirėdžiusios tautiškais rubais. Po jų sekė kitos lietuviškos draugijos, pasidabinusios Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Žodžiu, lietuviai šioje parodoje pasirodė puikiai ir priverė šio miesto amerikoniškus laikraščius prabilti apie lietuvių plačiąsą negu kitados.

Parodoje Dalyvavęs.

IŠ DETROIT, MICH.

Rengiasi prie Seimo. Šio mėnesio 18 d. čia prasidės Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Seimas. Vietiniai tos organizacijos mariai stropiai rengiasi prie tos iškilės.

Seimas žada trauktis apie tris dienas ir prasidės su pamaldomis, kurias žada atlaikyti lietuvių parapijinėj bažnyčioj vyskupas Kelly.

Seimo posėdžiai atsisbus St. Andrew's Hall, 111 Congress St. Beesant Seimui, rengiama taipogi visa eilė įvairių iškilnių ir pasilinksminimų. Pirmą Seimo dieną vakare žadama sulošti muzikalią veiklą "I Tėvyne". Ant rytojaus bus vakarienė svečių delegatų priėmimu ir prakalbos. Sekančią dieną vakare vėl bus koncertas.

V—is

IŠ HARRISON IR KEARNEY, N. J.

Prakalbos. Gegužio 19 d. atsiuvo čia prakalbos, kurias surengė vietinė Tautos Fondo kuopa. Kalbėtojai buvo p. J. L. Šimutis, "Garso" redaktorius, ir J. A. Prečianskas, kareivis. Pirmas kalbėjo apie Lietuvos praeitį ir dabartinius lietuvių tautos reikalus, o antras papasakojo apie kareivių gyvenimą (Trečio kalbėtojo nepaduota vardo, Red.).

P-lė A. Blaževičiūtė padėklia mavo patriotiškų eilių. P-lės A. Salasevičiūtė, M. Erliūtė ir A. Blaževičiūtė pardavinėjo Lietuvos vėliavėles ir Tautos Fondo ženklelius. Surinko už tai \$12.85. Aukų gr surinkta \$47.72. Prie Tautos Fondo skyriaus prisirašė 18 marių. (Aukautojų surašą apleidžiame. Jį paskelbs tas laikraštis, kuris aukas priėmė. Red.).

J. B.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PA.

"Lietuva" ant ambonos. Laike 40 valandų atlaidių (gegužio 26—28 d.) "smarkiausių" pamokslininkų pasirodė kun. Augustaitis. Jis pasigyrė, kad "gerai žino" apie tai, kaip moteris prisivilioja burdingierius; kad vyrai tik todėl geria, kad moteris esą netikusios; kad lietuviškos moteris nemoka valgių gaminti; kad nenusileidžia girtiems savo vyrams, kada tie baras ir t. p.

Kaip ten nebutų, bet tokia pamokslų forma įpykino viso miestelio moteris. Ir jei moteris pykterlėjo ant "faderio", tai teisotai. Juk tokis pamokslas duoda pilną teisę vyrui gerti ir raštis, nesuprasdamas, atsiėmė j juos, kaip į Rusijos raudonosios gvardijos bolševikus. Lietuviai labai puikiai atsiėmė ir pagyrimo net per daug buvo.

Tas apvaikšiojimas, — kaip tik miestas pamena, — tai buvo didžiausias ir įvairiausias. Parodoje dalyvavo apie 40,000 žmonių įvairių tautų. Tautiškų susipratimų atsižymėjo šios tautos: lietuviai, lenkai, italai, hollandai, vokiečiai, serbai, sirijonai, žydai ir juodukai.

Pirmoje vietoje ėjo S. V. V. kareiviai, ir seni kareiviai. Paskui Raudonojo Kryžiaus darbininkės, vaikai visokių mokyklų, o paskui pirmoje vietoje lietuviai, kurių vaikučiai sudarė gyvą Lietuvos vėliavą.

Po to ėjo, lydimas priešakyje Lietuvos ženklų ir Lietuvos bei Amerikos vėliavomis, Grand Rapids Lietuvių Benas ir Vytauto Gvardija, — vyrai šaunūs, šviesiai mėlynos spalvos uniformose. Jie padarė bene didžiausį įspūdį visoje parodoje. Seseris panelių draugijos, kurių broliai išėjo kare, nešė "Service Flag" — vėliavą su žvaigždėmis, kur kiekviena žvaigždė reikšė jų brolių, išėjusių kariumenėn. Po jų sekė panelių draugijos kitos narės ir moterų draugystė, pasirėdžiusios tautiškais rubais. Po jų sekė kitos lietuviškos draugijos, pasidabinusios Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Žodžiu, lietuviai šioje parodoje pasirodė puikiai ir priverė šio miesto amerikoniškus laikraščius prabilti apie lietuvių plačiąsą negu kitados.

Kodėl kunigai nesiklausia žmonių ir "vestina" po \$10,000 į žydiškas kompanijas? Nors tie pinigai surinkti iš lietuvių, bet tik žydėliai iš jų naudojasi. Jeigu taip, tai kodėl nepavesti lietuviams prigulėti prie lietuvių įstaigų? Ypač kad "Lietuvai", kaipp laikraščiniui, tik farnatikas gali ką nors užmesti.

Tokia priešlaikraštinė agitacija iš sakyklos, tai bergždžius darbas. Visą, ką galima padaryti, tai vietinius lietuvių viešus prieš kitus sukirsiinti. O vėliaus iš to buva net tokie atsitikimai, kad žmonės ne tik tarpe savęs "ėdasi", bet pasitaiko, kad "kartais" ir kunigus muša susirinkimuose su "guminia paipa". Taigi toki negražus mokimimai nepageidaujiami, o mūsų kunigėliui būtų pravartu truputį daugiau senso turėti ir iškaino apsigalvoti, ką jis turi iš sakyklos pasakoti.

Pamokslų Klausęs.

Žinios Žinėlės.

Donora, Pa.

Atsiuvo išleistuvių vakarelis atsiėmimui su vyrais, išėjusiais iš čia kariumenėn. Išvažiavo tarnauti: Antanas Kudžus, Pranas Sadauskas, Jurgis Gedvilas ir Stasys Kliučius. Buvo prakalbos.

Gary, Ind.

Mirė Jonas Baltrušis, paejusis iš Mariampolės pav., Pabartupių kaimo. Vėlonis paliko Lietuvoje moterį ir sunų. Vėlonis buvo sužeistas vietinėj

plieno dirbtovėj ir nuo to mirė. Moteris ir vaikas turi tiesą gauti iš kompanjos atlyginimą. Platesnės žinias gali suteikti K. Požera, 1936 W. 15th Ave., Gary, Ind.

Spring Valley, Ill.

Čia susitvėrė komitetas rinkimui parašų po protestu prieš Vokietiją ir su reikalavimu Lietuvai pilnos neigulmės. Vietiniai lietuviški "bolševikai" nenorėję prie to prileisti, bet tas jiems nepasisekė.

Homestead, Pa.

Prigėrė, besimaudydamas Monongahela upėj, devynių metų Jurgutis, sunus Jono ir Daminijos Mikėlonių.

Harrison, N. J.

Vietiniai lietuviai pradeda rūpintis surengimu "Ištikimybės Dienos" liepos 4 d. š. m.

Brooklyn, N. Y.

Brooklynio ir apeliškių draugijų delegatai pradėjo kas pamedėlis laikyti mitingus surengimui "Ištikimybės Dienos", kuri atsisbus šiuosmet liepos 4 d. Klubas, žinomas vardu "Rutos" klubo, likvidavo, t. y. užbaigė savo gyvavimą.

Shenandoah, Pa.

Juozas Virbila, kuris buvo 1912 metais sužeistas Kehley Run angliakasykloje, gavo dabar verdiktą, kuriame jam pripažinta nuo kompanijos \$7,500 atlyginimo.

Guliuskų vaikas, 9 metų Antanukas, tapo pagautas už plaukų mašinoms dirzo lenkiškų duonepelykloj. Kuone pusė pakaušio jam nulupta.

Gary, Ind.

Mirė Vincas Skrobulis, senas amerikonas, išbuvęs šioj šalyj apie 24 metus. Paėjo iš Mecinių kaimo, Seinų pavieto, Suvalkų gub. Liko našlė, du sunai ir 5 dukterys. Platesnės žinias gali suteikti J. Skrobutis, Box 39, Gary, Ind.

Mahanoy City, Pa.

Jeigu valdžia gaus tinkamą vietą, tai čia žadama statyti dirbtuvę ant 300 darbininkų.

Baltimore, Md.

Laikė savo pirmo išvažiavimo vietinis lietuvių atletiškas klubas surinko \$57.75 aukų Lietuvos neigulmės išgavimui ir pasiuntė juos į Lietuvos Neigulmės Fondą.

Brooklyn, N. Y.

Vietinė DLK. Vytauto Drja iš Central Brooklyn įsteigė Lietuvos Neigulmės ir Selpimo skyrių. Nariai mokės reguliariškas mokestis Lietuvos laisvės išgavimui sulgy tam tikrų knygų.

Lietuvio Žostauro automobilis, vežusis kumus su kudičiais, susidavė ant gatvės kampo su kitu automobilium ir apsivertė. Kumas tapo smarkiai sužeistas, o kudičių nugabenta ligonbutin.

Apsivedė p-lė Karaliūtė su F. Račkauku iš Detroit, Mich. Jaunoji buvo plačiai pažįstama tarp-vietinių lietuvių.

Lawrence, Mass.

Vietiniam Franklin viešbutyje pasikorė apie 28 metų lietuvis, tulas Aleksandra Aleksandravičius, paeinantis iš Seinų pavieto, Suvalkų gub. Sauzudystės priežastis nežinoma: buvęs ramus vyrukas, negirtuoklis nei ką.

So. Omaha, Nebr.

Čia gyvavo Amerikos Liet. Tautinės Sandaros kuopa, bet ji kiek laiko atgal pakriko. Dabar ją vėl atgaivinta susirinkime, kurį įvyko p. K. Janavičiūnas namuose. Prisirašė 8 nariai.

Cleveland, Ohio.

Vietinės lietuviškos moteris pradėjo darbuotis naujai Raudonojo Kryžiaus. Tuo tikslu buvo surengtas birželio 9 d. vakaras. Gerai, kad ir lietuviškos moteris darbuojasi, sykiu su kitų tautų moterimis, tam prakilnam tikslui.

LET POTATOES FIGHT

They Save Wheat. When you eat Potatoes don't eat Bread.

U.S. FOOD ADMINISTRATION

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their winter supply of coal during the Spring and Summer for storage if production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious coal shortage this winter.

H

"LIETUVA"

Lietuvių Savaitinis laikraštis
Lithuanian Publishing Co.
114 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Viešai laišku, korespondencijos ir rankraščių, skiriamų talpinimui laikraštyje, privalo būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašant, tūlį pseudonimais privalo paduoti ir savo tikrą pavardę Redakcijos žinoti.

Redakcija pasilieka sau teisę priimti ir atsisakyti rašyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiu rankraščiai, pareikalavus autoritui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiu bus pristatyta ir užtikrinta krasa ženkliu.

Reikia visada rašyti plunksna, paliekant plačius tarpus tarp eilučių, ir tik ant vienos pusės lapo.

Apžvalga.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KENO YRA ŠITA KARĖ?

"Šita karė yra kapitalistų. Darbo žmonėms ji neapėina. Vienos šalies kapitalistai nori suvesti kapitalistus kitos šalies, o visų šalių kapitalistai nori išskerti darbininkus, kad tie susilpnėtų ir negalėtų nuversti kapitalistų ir įvesti socializmo".

Taip dabartinę karę aiškina žmonėms diena iš dienos socialistai, internacionalistai, bolševikai ir visi kitoki "darbininkų draugai". Kas su jais nesutiko; kas aiškina, kad dabartinę karę pagimdė kitokios priežastys; kas tikrino, jog ši karė surengė ir išaukė Vokietija su savo jūnkeriais ir militarizmu (kurį darėgi vokiečiai socialistai nuo pat karės pradžios palaiko), — tokios žmonės ir laikraščius socialistai, — ypatingai mūsų socialistai, — apšaukdavo "džingais", kapitalistų klaidinukais, darbininkų priešais ir t.t.

Tik po kelių karės metų; tik po to, kai milijonai žmonių žuvo, upės kraujo nutekėjo, nekuriu socialistai pagalios pradėjo šlapstytis akis ir pamatė teisybę, kurios jie iki šiolie nematė, ar nenorėjo matyti.

Italijos socialistai mesenai prisistuntė Suv. Valstijų žmonėms pranešimą, kuriame jie aiškiai išreiškė, jog jie tiki į talkininkų pusę teisybę. Maža to. Jie užrašė, kad kova prieš Vokietiją privalo būti varoma, o kad ji būtų pasekminga, tai reik pasilauti šiuo Liko agituoti už taip vadinamą "kliaus kovą", kuri vieną dalį gyventojų kirsina prieš kitą dalį.

Italijos socialistų draugai, Francūzijos socialistai tą patį išreiškia dar griežtesnė formoje. Nesenai jie išleido formaliską savo pranešimą, kuriame, tarp kitko, jie sako sekančiai:

"Mūsų neprivilome slėptis už miglotų ir pigių žodžių (catch words) ir sakyti, kad ant kapitalizmo gula labiausiai kaltė už dabartinę karę. Tas būtų neteisingas tvirtinimas, nes megalomanija (didybės manija) nėra specialiskai kapitalistinė ir ja sirgo prie visų galimų ekonominių padėjimų. Didžiausiu piktadariu yra pangermanizmas".

Jeigu Rusijos socialistai būtų tai supratus, nebūt atsitikę to, kas atsitiko, — nebūt ir tukstanciai žmonių žuvę bereikalingai.

Dabar dalis rusiškų socialistų teigiant, bet, jau ant nelaimės pervaži.

Yra svarbu, kad ir visi Amerikos socialistai tą suprastų ir itališkų bei francūziškų savo draugų pavyzdį pasektų, — ypatingai gi musiečiai socialistai, kurie, kaip netolimos praeties pavyzdžiai rodo, yra daugiausiai papratę linkti prie rusiškų socialistų, nors tie ne tik kad egzaminu mešlaikė, bet ir patį socializmą galutinai sukompromitavo.

Kiekvienas, — ar jis būtų socialistas, ar kas kitas — privalo žinoti šias aiškias teises:

1. Kad darbo žmonių likimas priklauso nuo šios karės pasekmių nemaziau, kaip kitų klasių žmonių, o gal net daug daugiau.

2. Kad didžiausiu priešu pasaulio laisvės ir podraug visų žmonių gerovės yra kaizerizmas ir viskas, ką jis atstovauja, ir 3. Kad agitacija už "kliaus kovą" dabar ir ardimas vienybės tarp žmonių, kovojančių su kaizerizmu, yra geriausias kaizerizmo pagelbininkas.

Sitos teisybės yra šiandien aiškios. Kas to ir šiandien nesupranta, tam vertėtų neatidėliojant pasiteirauti pas savo daktarą.

SARMATA!

Kuomet tik-ką atsibuvusio Philadelphiaje SLA. Seimo delegatai parvažiuos namo, atsilės po sunkių darbų ir pasiklausys, ką paprastai nariai mano apie jų nuveiktus darbus, tai gal ne vienas iš jų nusistebės patėmijęs, kad nelaukia jų garbės liaurų vainikas. Vieton to jie gali susitikti su išmetinėjamais savo kuopoje.

Nes žiūrėkit! Seimas visą savaitę dirbo, prakaitavo, savo darbus užbaigė ir išsikirstė, — nepaaukavęs nei vienos cento Lietuvos laisvės ir neprigulmybės reikalams.

Buvo įnešimas paskirti iš tautiškų centų \$500.00 Lietuvos neprigulmybės iškovojimui per Lietuvos Neprigulmybės Fondą. Atsirado sykiu su tuo tokiu, kurie pasiūlė paaukauti iš tautiškų centų dar \$100 ar \$150 į taip vadinamą socialistų "Lietuvos Sėlpmo" fondą. Jurgelionis paaukavo tautiškų centų savo

"Lietuvos Laisvės" fondui, kuris Lietuvos laisvei tiek iki šiolie pasidarbo, kad lietuvius hipokritiskai apšmeižt amerikony spaudoje ir suteikia lenkams ginklus prieš tuos pačius lietuvius.

Socialistiški delegatai, suprantama, varėsi, kad iš TAUTISKŲ centų būtų skiriama auka ne tautiskam Lietuvos Neprigulmybės fondui, bet betautiskam socialistų fondui.

Už tai, kaip pranešama, riejos apie dvi valandis ir nors "bolševikų" Seime buvo mažuma, vienok jie dasivarė iki to, kad "jeigu ne mums, tai ir ne jums" ir atsirado "zuikių", kurie "dėlei šventos ramybės" nutarė neskirti "nei vienam, nei kitam" nei cento.

Tai yra sarmata! Dėlei obstrukcijos, padarytos iš socialistų pusės, aplėdo svarbiausį šiandien klausimą ir švenčiausį reikalą—Lietuvos neprigulmybės reikalą.

Daznai sakoma, kad tautininkai menki kovotojai. Taip išrodė.

Jeigu Seime būtų buvusi socialistiškų delegatų dauguma, jie nebūtų žiūrėję tos "šventos ramybės".

Yra tiesiog sunku sau išsivaizdinti, kad didžiausios tautiškios organizacijos Seimas galėjo taip lengvai atsisadėti ir paleisti Lietuvos neprigulmybės reikalą—su tušiomis rankomis. Pulkus iš to pavyzdys ir visuomenė.

Mintys ir Faktai Apie Lietuvą.

Rašo J. A.

(Tąs iš pereito numerio)

Iš lentelės, tilpusios pereitam "Lietuvos" numerij ir parodančios plotus ir gyventojų skaitlių Lietuvoje ir kitose šalyse, yra lengva prieiti prie tam tikrų palyginimų ir išvadų, kurios parodys, kad neprigulminga Lietuvos valstybė užimtų nepaskiausia vietą tarp kitų laisvų tautų.

Lietuva, Sulyginus su Kitomis tautomis.

Pavyzdžiui, pameus Lietuvos plotus ketvirtinėmis myliomis, matome, kad Lietuva yra beveik aštuonis sykius didesnė už Belgiją (86:11 = 7.8); du syki didesnė už Gekiją ir t.t.

Iš tos lentelės taipgi lengva matyti, kuri šalis yra tankiau, ar rečiau už Lietuvą apgyventata. Pavyzdžiui, Šveicarijoje ant vienos mylios ploto aplamai gyvena po 235 žmones, kuomet Lietuvoje ant tokio pat ploto gyvena tik 106 žmonės, kas parodo, kad Lietuva yra du syki rečiau apgyventa negu Šveicarija. Jeigu ji būtų apgyventa taip tankiai kaip Šveicarija, tai jos plotoose būtų apie 19 milijonų žmonių.

Belgijoj ant kiekvienos ketvirtinės mylios išpuol gyventojų net 653, kas parodo, kad ta šalis yra net šešis suvirsum sykius tankiau apgyventa negu Lietuva. Jeigu Lietuva būtų taip tankiai apgyventa, kaip Belgija, tai joje būtų apie 55 milijonai gyventojų.

Lietuva turi gana žemės.

Sitos skaitlinės ir palyginimai yra aktyvus tuomi, kad kuomet kitos tautos yra surupintos, kur jos dės savo besidauginančius gyventojus, tai Lietuvai tuomi nepriešaina kol-kas rupintis: ji turi užtikrinti vietas pas save milijonams ir milijonams ateinančių lietuviškų gentarkų.

Pirmiaus paduotoji lentelė parodo tik Lietuvos plotus po burliokų, t. y. Rusijos užgriebtus. Bet, apat to, Vokietijoj taipgi yra svarbi Lietuvos dalis. Idant susipažinus geriaus su visos Lietuvos dalimis, mes čia paduosime lentelę visos jos dalių plotų ir kiek kur gyventojų yra.

Plotai parodyti ketvirtinėmis angliškoms myliomis, o skaitlinius gyventojų paimtas taip, kaip jis buvo paduotas 1906-1907 me-

tų statistikoje (Angliška mylia yra lygi, apskritai pameus, pusantro rusiško versto).

Lentelė.

Plotas ketv. Gyventojų	
Apygarda angl. myl. 1906-07 m.	
Suvalkų.....4,756.....667,300	
Kauno.....15,518.....1,775,900	
Vilniaus.....16,181.....1,996,900	
Gardino.....14,896.....1,951,700	
Minsko.....35,220.....2,813,400	
Karaliaučiaus.....14,266.....2,064,175	

Iš viso.....100,827.....11,269,375

LATVIJA:

Kurlandija.....10,435.....741,200	
(Kursas).....	
Latvija.....17,574.....1,456,400	

Iš viso.....28,009.....2,196,600

Kiek yra tikrų lietuvių.

Skaitliuojant Lietuvos plotus ir gyventojus, viskas yra aišku ir lengva, bet priešus prie apskaitinavimų šiuose plotuose tikrų lietuvių skaitlinės, išsiskyrusios su nemažomis sunkenybėmis. Dalis ty sunkenybų yra sekanti:

Daug lietuvių, dėlei praeties istoriškų aplinkybių, nežino tuomi save skaityti. Jų kalba tapo sudarkyta, jų tikyba daugeliu išplėsta, mutiniu vardu juos vadina. Vieni jiems sako, kad jie esą baltgudžiai, kiti — kad rusai, tretii — kad lenkai, ketvirtii — kad unitai, penkti — kad gudai, — žodžiu, ko tik čia neursai?

O idant jų tikroji šviesa nepasiekta, uždrausta lietuviškai kalbėti, rašyti ir skaityti. Propagandos visokios varinėta, pirkimais, "honorais" juos prė savęs vilotai, ekonomiskai ir baudomis atkaklesnius lauzyta — žodžiu, lietuvystės naikinimas čia kaip pragaro dugne užė.

Tokia Lietuvos išvaizda yra ypatingai žymi Minsko ir Gardino apygardose.

Autoriaus Patyrimai.

Šio straipsnio autoriui gyvenant nekurį laiką Pisko apylinkėje teko susitikti jaunuus vaikus, kurie dar mokojo savo tėvų lietuvišką poterių, nors žodžių jau nesuprato.

Jų kalba — tai baisus trikalbės mišinys. Apie tautą jie jokio supratimo neturėjo. Iš trijų brolių Minausky, gyvenančių Pinske, ant pat Priepieties upės krantų, vyriausias brolis sakėsi esąs "katalikų" tautos, nes į ka-

talikų bažnyčią eidavo; jaunesnysis brolis sakėsi esąs "unitų" tautos, nes buvo perkrikštyti į unitus; jauniausias-gi brolis skaitė save tikru maskolium, nes cerkvię krikštytas buvo.

Idomus atsitikimas taipgi pasitaikė Baltstogės garsių girių apylinkėse. Čia mano vienas draugas vos mūsti nuo ten gyvenančio žmogaus negavo. Už ką? Už tai, kad ji pavadino palioku. Man įsimaišius į tai, norėjau nesutikimą užtrinti ir pasakiau tyčiai, kad jis esąs ne paliokas, bet lietuvius, bet jis ir tai užginčijo. Jis sakėsi esąs "Paliuks", o ne jokis "laukinis" paliokas.

Mat jįsi suprato, kad žodis "paliok" paima nuo žodžio "pole" (laukas) ir "palioko" varda skaitė sau ižeidimu, nes jo supratimu "paliok" reiškia "laukinį", o jis esąs "poliesio", t. y. pagirijų gyventojas.

Abelnai čia lietuvystė išrodo kaip pusiau prismaugtas žmogus. Ju kumas suvargintas, nukankintas, o dvasia vos-ne-vos orą sugriebta. Bet pančius atleidus, jis tuojaus atsigaivintų, plačiau kvėpuoti pradėtų, nes, nežiurint visų prispaudų, visų persekiojimų pati jo organizmo esybė sveika yra.

Vilniaus gubernijoje, apie Meišogalą, kur man teko praleisti suvirsum metus laiko, lietuvystė dar visai aiškiai gyvuoja. Čia visi yra lietuviai: kaimiečiai visai kalba lietuviškai — senieji kiti tai nei moka; jaunieji gi, apart lietuvių kalbos, moka dar ir lietuviškai-lenkiškai-gudišką žargoną, kurio eilami į dvarus uždarbiauti nuo "ponų" išmoko.

Lenkiškai grynai kalbėti čia retai kas moka — bajoras, ar ne bajoras.

Šiame plote neabejotinai eina taip vadinama "kultūrinė" kova tarp lenkystės ir lietuvystės, ir taipgi neabejotinai, kad lietuvystė čia yra ant virsaus.

"Lenkiška" Kalba.

Iš lenkiškos kalbos, apart paviršutinės jos išvaizdos, čia nieko neliko — neįveikė ji lietuviškos kalbos. Tą kalbą pergeria lietuviška dvasia, lietuviškas stilius ir lietuviška intonacija. Ji gauna lietuvišką ilgus diftongus (ko nėra lenkų kalboje) ir visus lietuviškus akcentus.

Pavyzdžiui, lietuvai sako: "Atvažiuos Vilniun", "mokinsis mokykloj", "rašas" ir t.t. Vietiniai gyventojai, kalbantys neva lenkiškai, užlaiko tas lietuviškas formas ir sako "Pojechtawszy do Wilna", "byjwszy", "uczjwwszy se na szkole", "jiesz piszacy" ir t.t., nors lenkiškai reiktų sakyti: "Pojechał do Wilna", "był uczeń" arba "uczył się na szkole", "pisał" ir t.t.

Lenkų kalbos akcentas, kaip žinoma, yra "pastovus", t. y. visuomet puola ant vienos žodžio skiemen dalies — ant priešpaskutinės syliabos (išskyrus svetintautiškus lenkų kalboj varžovus žodžius). Tai yra tvirta lenkų kalbos taisyklė. Bet nepaisant jos, čia žmonės kalba:

"Cep-lej", "zym-nej"—(akcentas ant paskutinės syliabos) vieton kaip lenkiškai reikia "cieplej", "zym-niej"—(akcentas ant priešpaskutinės syliabos). Kodėl taip akcentuoja? O-gi todėl, kad lietuviškos kalbos "intinktas", jeigu taip galima išsireikšti, dar nėra užmirštas. Jie akcentuoja lietuviškai: "šil-čiau", "šal-čiau" (akcentas ant paskutinės syliabos). Gi tarp pačių žodžių čia vartojami toki: "ko-cić se" (vieton "toczyć się"), "užad se" (vieton "kołysać się bujać się"), "kozytac" (vieton "lechtac", "kaskotac"), "szarak" (vieton "zajac"), pazucha (vieton "pacha"), "karkaliuki" (vieton "kliuski, zacierki") ir t.t. — kas lietuviškai iš eilės reiskia: ristiis, supstis, kntent, zuikis, pažastė; kaukulačiai ir t.t.

Visa tai paima iš to, kad čia mėginama lietuvių kalbą verstii lenkų kalbon, o to padaryti negalima, nes kalbos niekas "iš-versti" negali. Kas nori kitos kalbos išmokti — negana dar keletą tukstančių žodelių išmokti:

reik išmokti kitaip mintyti. Gi mintyti gyvenančius čia žmones bile kaip — yra pavojinga, nes kaip greit jie mintyti pramoksta, taip greit jie lietuvystę garbina. Tą supranta lenkai ir todėl jie lietuvystę šmeižia.

Pasekmė to yra tokia, kad lietuviai, neturėjusie savo lietuviškų mokyklų ir per tai nepažįstantie savęs, gi tuo pačiu laiku budami po lenkų moralio teroru, pradėjo su savo lietuvystę slapstyti ir lietuviškai "nemo-kėti".

(Toliaus bus)

Ar Turite Atliekamų Knygų?

Chicago miesto viešojo knygyno knygus prisistuntė "Lietuvos" redakcijai sekancio turinio laisšką (paduodame išvertę iš anglų kalbos):

Chicago, birželio 5 d. 1918 m.
"Lietuvos" Redaktoriui,
Chicago, Ill.

Gerb. Tamista:—
Suvienuyt Valstijų armijos kareiviai, esantieji kaip lageriuose šioj šalyj, taip ir Francūzijoje, didžiai reikalauja knygų visose svetimos kalbose.

Uodel mes prašome jusų pagalbos, idant jūs patalpintute savo laikraštyj pakvietimą siųsti lietuviškas knygas,—labiausiai apysakų, eilių, humoro ir panašios rūšies knygų, kurias jusų skaitytojai panorės paaukauti iš savo privatiškų knygynėlių.

Jeigu jūs busite malonus patalpinti šitą atsiliepimą, tai mes patartume, kad jūs paprašytumėt savo skaitytojų siųsti tokias knygas tiesiog į Viešąjį Miesto Knygyną. Ne tik Viešas Chicago knygyneas, bet visuose kituose miestuose, kur randasi jusų skaitytojų, viešieji knygynai renka tokias knygas ir siuntinėja jas kareiviams ir jureiviams; visi knygynai dirba šį darbą po Suvien. Valstijų priežiura.

Vienoj tik Chicagoje mes surinkome ir išdaliname daugiau negu 250,000 tomų knygų, o visoj šalyj skaitlius siekia daugiau negu trijų milijonų knygų. Vienok natvna yra, kad gauta iki šiolie tik keletą knygų kitose kalbose išėjus anglų kalbą, nors, kaip jūs žinote, didelis kareivių skaitlius paima iš svetimačių, kurie skaito ir džiaugiasi knygomis savo prigimtoje kalboje.

Su pagarba,

C. B. Roden.
Knygynas

Nuo Redakcijos.—Apie reikalingumą lietuviškų knygų ir laikraščių lietuviams kareiviams jau ne sykį buvome "Lietuvoje" minėję. Mums yra smagu atkarti dar sykį viršminėtą laisšką vien o iš didžiausių šios šalies knygynų ir podraug patarti lietuviams, idant jie padovanotų savo knygų musų kareiviams, kurie kovoja už musų laisvę.

Patarima siųsti knygas, kad ir ne naujas, bet geram stovyje esančias — jeigu galima su apdaraus. Pagaudojamos yra knygos labiausiai lengvo turinio: apysakos, pakos, dainos, eilės ir t.t. Rimto: knygos iš istorijos ir kitų mokslų taipgi yra kareivių labai mylimos.

Siųsti jas labai lengva. Surinkite pundeļ knygų ir nuneškite savo miesto Viešan Knygynan, pasakydami, kad jas dovanojote lietuviams. Knygynas pristatys jas į tuos pulkus, kur yra lietuvių kareivių. Didelį patarnavimą padarysite tuomi musų kareiviams.

Mūsų draugijos, laikandčios knygynus, galėtų paaukoti tokių knygų, arba paaukoti pinigais ir nuneškinti. Tėvynės Mylėtojų Draugienų kalbon, o to padaryti negalima, nes kalbos niekas "iš-versti" negali. Kas nori kitos kalbos išmokti — negana dar keletą tukstančių žodelių išmokti:

Moterių Veikli Pagelba.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1917.

Yra didelė dirva besidarbuojančioms moterims šiame karės laike. Daugelyje valstijų moteris dirba kareivių surašinėjimo stotyse. Gana sunkiai darbuosi mokytojos. Atsisaukus Provost Marshal General Crowder'ui, Valstybinės Apsaugos Taryba kreipėsi į burius moteriškų komitetų, idant gauti jų pagelbą. Daugelis moterių iš liuosoro pribuvo talkon ir darbas buvo umai atliktas. New York'o mieste yra įsteigta biuras liuosnorėms moterims, norinčioms darbu prisidėti. Tokiu budu moteris palengva yra įtraukiamos į įvairias besidarbuojimo šakas.

Visi moterų pasiūlymai labai mūsų jaunimo puikiai atspindinti kareivių dvasioje. Paskatinimas, kurį musų motinos namuose suteikia, atspindinti dvasioje kareivių mušio laukuose.

Motinos daugiausiai pasisvenčia. Jos yra pilnos vilties ir išdidumo, matydamos savo sunus mušio laukuose ir savo dukteris besitrusiančias šalies labai čion pat namieje. Prakilnumas dvasios kareivyje yra pagimdęs dvasios prakilnumą jo locnos motinos. Motinos-gi iš savo pusės daugiausiai gali atnešti naudos besidarbuojamos Raudonam Kryžiui, — ypatingai tame skyriuje, kur yra išdirbami reikalingi žaidžų aprašiojimui daigiai.

Raudonasis Kryžius suteikia "pundeļ" kiekvienam kareiviui, einančiam į mušio laukus. Pundeļyje raudasi rankšluostis, marškiniai, rašomos popieros, piešukas, muilo, nosinė, pančiakos, veidrodis ir tabako. Nedidelė tai dovana, bet tai yra didelis susiraminimas kareiviui, ant fronto esančiam.

Kada musų vyrai buna sužeisti, nėra laiko kalbėti, apie suraminimus. Tame momente jau reikia rupintis vien kaip atgaivinti, kaip išgydyti musų sužeistus karžygius. Reikalingi žaidžų apvyniojimui daigiai yra tada vienatinė dovana nuo musų motinų, brolių, seserų bei mylimų mušio lauke sužeisties. Yra pastebėtini musų moterių gabumai išdirbime operacijinių aprašiojimų.

Reikalingi patarimai išdirbinėjime operacijinių aprašiojimų nėra duodami stačiai iš Raudonojo Kryžiaus, bet iš trylikos teritoriskų skyrių ir ponio Moorehead, kuri yra vieno skyriaus vedėja, štai ką sako:

"Yra dvi rusų moterių, kurioms aš norėčiau duoti patarimus. Vienos rusės moteris yra tos, kurios dirba Raudonojo Kryžiaus išdirbimo kambariuose, antrojo-gi yra moteris iš plačios visuomenės.

"Moteriai, kuri dirba Raudono Kryžiaus kambariuose turėčiau paaiškinti, kad išdirbinėjime įvyksta daugybė pernainų todėl, kad chirurgijos technika Francūzijoje kasdieną gerinasi; daktarai kiekvieną dieną reikalauja kitokių laiktų, todėl kad daugiau patyrimo įgauna ir todėl pernainos yra neišvengiamos. Chirurgai iš Francūzijos prišunčia "prabas" jiems reikalingų daiktų. Daktaras parėjas chirurgiškų aprašiojimų skyriuje nusprendžia, ko-kis budas yra geriausias ir patogiausias vartoti.

"Daug atydos atkreipama į buda kirpimo ir rišimo į pundus. Visi patarimai yra suteikiami perdėtiniais teritoriskų divizijų, o šie prižiuri darbą.

"Moterims, kurios randasi plačioj visuomenėj, turiu aiškiai pažymėti, kad jokių patarimų negalima gauti Raudonojo Kryžiaus Centre. Patarimus suteikia vyriausybė 13 teritoriskų divizijų. Tokia didelė, išdirbimo organizacija turi būti padalinta ir tvarkintis tokiu budu."

Kas-link pagerinimo, minėto per ponį Moorehead chirurgiškose aprašiojimuose, tai tas buvo puikiai iliustruota viename susirinkime Wilson ir Kompanijos Raudono Kryžiaus pagalbinio skyriaus, kuriame dalyvaus musų atstovai. Buvo padarytas aprašas pusetino didumo, del didelės žaidzos. Instruktorius, stovedamas viduryje 100 darbininkų valgykloje didžios Wilson ir Kompanija firmos, paaiškino, kaip reikia rišalą vynioti apie žaidžą ir kaip reikia užrišti.

Viduryje tvirtai prijungtas, bet neužgaunantis žaidzos, kabujo smotelis materijos, panašus į raiškį, kurį lengvai buvo galima apvynioti apie žaidžą. Šis raiškis buvo prijungtas tokiu praktiskiu budu, kad galima buvo vynioti į visas puses ir apie kiekvieną kuno dalį. Nors mes, be abejonės, nesupratome sugabaus išradimo vyniojime, tačiau mes visi žinojome, koks tai praktiskas ir puikus lalykas yra, kada jo prireikia kuogreičiausiai musų drašiemis sužeisties kareiviams.

Raudonojo Kryžiaus Wilson ir Kompanija skyriaus susirinkimai yra labai žingeidūs netik del darbo, kurs yra atliekamas, bet ir del programo, patelkiamo labai skaitlingai lankantiems. Viso lankytojų yr du šimtu. Pusė jų lankosi panedėlio kita pusė ketvergo vakarais. Žmonos Wilson ir Kompanijos perdėtinis, neišskiriamas ponios Thomas E. Wilson ir pono T. E. Wilson'o sesers, lanko abu susirinkimu, pagalbedamos išdirbti reikalingus chirurgiškų aprašiojimus.

Jos taipgi pasilieka ir po susirinkimų supakuoti, taip kad tulas dienas prisieina joms dirbti nuo pietų iki pusei dyvlyktos nakties. Jų darbas yra pagerbtas ir suteikia puikius rezultatus tame darbe, kurį Wilsono ir Kompanijos Pagelbinis Raudonojo Kryžiaus skyrius yra atlikęs.

—Apgarsinimas.

IŠ S. L. A. SEIMO.

(Nuo mūsų specialio korespondento.)

Gražus SLA. Augimas.

Philadelphia, Pa., birželio 5 d. — Antrojo SLA. Seimo sesijos prasidėjo Pildomosios Tarybos, t. y. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centralinės Valdybos viršininkų raportais.

Pirmiausiai savo raportą rašė išdavė Stasys Gegužis, S.L.A. prezidentas ir dabar vėl išrinktas dviem ateinančioms metams tan pačian urėdan. Prezidento raportas buvo visais atžvilgiais pavyzdingas raportas ir, kaslėk savo apdėbimo, galima pasakyti, kad tai buvo geriausias prezidentiškas raportas, kokį seimuose iki šiolei teko delegatams girdėti.

Iš šio raporto, tarp kitko, pasirodė, kad laikė paskutinių dviejų metų p. Stasio Gegužio prezidentavimo, SLA. padaugo ant 4,500 naujų narių, o SLA. turtas pasididino nuo pačiu laikui ant \$65,000.00. Ir nors mūsų "sarnatlyvas" Prezidentas yra toli nuo to, kad sau neupeelnus savintis už tokį gražų SLA. augimą, tačiau visi šiadien jau supranta ir žino, kad laivas tik tuomet tiesiai ir smarkiai pirmyn eina, kuomet jo vairas (vadovystė) yra tinkamose rankose.

Prezidento raportas buvo priimtas vienbalsiai ir su nemažu užsiganėdinimu iš delegatų pusės.

Vice-prezidentės raportas atmetas.

Sekantis iš eilės buvo vice-prezidentės Dr. J. Baltrušaitienės raportas. Dr. Baltrušaitienė priklausė Susivienijime prie taip vadinamos "socialistinės" frakcijos ir laikė pastarųjų dviejų metų ji sukėlė nemažai rugončių nekuriose vietose. Ant jos buvo nusiskundinėjama, kad ji, kaip rodosi, daugiau rūpinasi socializmu negu SLA. gerove. Clevelando kuopa, pavyzdžiui, buvo net formaliską nusiskundimą anuo syk už tai padavusi organe.

Seime vice-prezidentė, nepaisydama priimtos formos, pradėjo savo raportą seimui išdėvinti senoviskų mitinginių būdų — iš atminties, t. y. žolžiu, nors Susivienijime jau senai yra nusistovėjusi tokia tvarka, kad visi raportai, kurie pasiūkia SLA. oficiališkais rekordais, privalo būti išduodami raštu.

Vice-prezidentė, ažuot tokį raportą paduoti, pradėjo pasakoti žolžiu, iš atminties. Tarpe kitko, ji skundė SLA. valdybą, būk ji eikvojanti SLA. pinigų, užmokant už tulą, nežinomą rankraštį.

Delegatai išklausė Dr. Baltrušaitienės pasakas, bet ją priimti už raportą atsakė, primindami vice-prezidentę, kad raportai privalo būti priduoti Seimui ant rašto. Todėl ir šiai "raportas" tapo Seimo atmetas, kol ji savo raportu nepristatys raštu, ką ji vėliau ir padarė.

SLA. piniginis turtas yra \$145,000.

SLA. Sekretoriaus A. B. Strimačio raportas, kaip paprastai Sekretoriaus raportai, buvo ilgiausias. Po keleto užklausių iš pusės delegatų kaslėk išlaidų ir pomintinių išmokėjimų, sekretoriaus raportas tapo priimtas.

SLA. išdėninko Tamo Paukščio raportas, tarp kitko parodė, kad SLA. piniginis turtas sparčiai auga. Grynais pinigais, paskolomis ir Suv. Valstijų bondais Susivienijimas šiuo laiku turi \$145,000.00, išskiriant SLA. nejudinamą turtą, kaip tai namą, kuris yra vertas apie \$35,000; spaustuvė ir kitos rūšies turtas privaro Susivienijimo turto abėlną vertę nelabai toli nuo dviejų šimčių tukstančių doliarų.

Tokiu būdu mūsų Susivienijimas, kuris visuomet buvo didžiausia lietuvių organizacija, dabar jau pradeda įeiti į eilę tikrai didelių šios šalies organizacijų.

Kontrolės komisijos raportas, kuriame buvo tarp kitko nuro-

doma į nekurios Centralinės Valdybos menamus "apsileidimus", sukėlė tarp delegatų ginčus.

Komisijos raportas tapo priimtas, išskyrus vienok tų apkaltnimo dalį, kuri bus Seimo svarstoma vėliau, idant duoti Kontrolės komisijai progą savo apkaltnimų teisingumą paremti tam tikrais prirodymais, arba Centro Valdybai prirodyti jų nepamatingumą.

Dr. Kvotėjo ir visų kitų komisijų raportai išklausyti ir priimti.

Paroda ir prakalbos.

Pirmos dienos seimo posėdžiams pasibaigus, vakare, pabendėlyj, atsibuvo miesto gatvėmis paroda, o pargrįžus iš parodos į svetainę atsibuvo prakalbos.

Kalbėjo Dr. J. Šliupas, kuris papasakojo apie savo patyrimus ir prietikius Europoje, iš kur jis sugrįžo Amerikon kaip tik prieš pat seimą. Dr. Šliupas, papasakojo apie Lietuvą ir vargą lietuvių laip Rusijoje, taip ir Lietuvoj, ragavo Amerikos lietuvių užsidėti iš savo liuso noro reguliariškais mėnesiniais mokesčiais, kitais žodžiais, įvesti tarp Amerikos Lietuvių mezliavą Lietuvos gelbėjimui.

Trumpai kalbėjo taipgi K. Jurgelionis iš Chicagos.

Philadelphia, Pa., birželio 6 d. — Laikė tolimesnių Seimo sesijų apsisėskė, kad "bolševikiška" seimo dalis, t. y. socialistiškai delegatai, kurių šiame seime yra mažuma, pradėjo varyti seime savo agitaciją sulę nurodymų, kurie buvo tilpę į jų "organe" "Naujienose" ir sulę nurodymų savo lyderių, kaip Jurgelionis ir Baltrušaitienė. "Naujienos", kaip jau buvo rašyta, norėtų išmūsti iš šitos organizacijos tautystę ir tautišką dvasią. Kol Susivienijimas palaiko lietuvių tautišką dvasią tol socialistai negali tikėtis ji apvaldyti. Todėl sulę "Naujienų" nurodinėjimo, jie visų pirmiausiai stengiasi išrauti iš Susivienijimo lietuvių tautystės dvasią ir paversti ji į paprastą bizniavą "insurance" organizaciją.

Ta jie vadina bepartyviškumu, išrodinėdami, kad dabar SLA. esąs girdi "partyviškas", nes jis matai, nenori atsakyti nuo tautystės ir remia visokius mas tautai naudingus darbus.

Nori panaikinti SLA. įtekme.

Idant tai atsiekti, tai mūsų "bolševikiški" socialistai visų pirmiausia atkreipė atydą į S.L.A. organą, kuris turėdamas keiliolika tukstančių skaitytojų, padaro didelę įtekme mūsų tautinės kultūros platinime.

Šiame Seime socialistiškai delegatai, kaip susitarė, visi sturmu balsuoja už tai, kad SLA. organas "Tėvynė" eity tik "žurnal" formoje. Tuomet mat socialistams būtų lengviaus platinėti tarpe narių savo socialistišką agitaciją.

Prie "Tėvynės" eina dar specialūs priedas moterims ir vaikams — nemažos vertės priedas, neabejotinai naudingas kultūros dirvose. Socialistai-delegatai urmu balsuoja ir už jo panaikinimą.

Kaip toli savo agitacijoj ir po draug nachališkoj drąsjoj nuėina, galima matyti jau nors iš to, kad vienas jų delegatas savo aklybėje drįsta moterų priedą salęginti su tokiu "Kardu", blyvęguojančiu šlamštu, kurio neima rankon net ir padoresnis socialistas. Sulę to delegato nuomonės, moterims priedą esą galėtų pamainyti "Kardas".

Pastebėtinai čia taipgi Baltrušaitienės, žinomo socialisto Baltrušaičio, ("Dilgėlių" leidėjo), žmonos išsireiškimas. Ji išsireiškia, kad esą, kuomet ji gauna šitą moterų laikraštį, tai ji vis mananti, kad prie to vardo "Moterų laikraštis", reik esą pridėti dar ir žodį "Bepročių".

Kaip ten nebutų, kokius trukumus jame mematytum, bet pa-

našys išsireiškimai iš socialistiškų delegatų parodo, kurion pusėn pas juos vėjas pučia.

Nemoka už pietus — skundas.

Penktoj seimo sesijoj kilo labai nesmagus incidentas. Namų gaskpadorius padavė seimui nusiskundimą, kad Philadelphiaj dar nėsas panaikintas privatiškas turtas, kaip kad Rusijoj ir kad todėl jam darosi skriauda iš to, kad nekurie delegatai, memoka už suvalgytus pas jį pietus.

Seimas, žinoma, negalėjo praleisti pro ausis tokio nusiskundimo, kuris mestų gėdą ant viso Seimo. Pradėta nusiskundimą tyrinėti. Pasirodė, kad tarpe kitų "draugų", paliestų šeiminko nusiskundimu, yra ir "draugas" Jurgelionis iš Chicagos, "runijusis" ant SLA. prezidento urėdo.

SLA. steigs skyrių Lietuvoje.

Laikė penktos seimo sesijos pradėta svarstyti kuopų inėsimai. Tarp jų yra minėtinis šie:

1. Inėsimas panaikinti einantį prie "Tėvynės" moterų ir vaikų priedą — atmetas.

2. Inėsimas leisti "Tėvynę" žurnal formoje, vieton dabartinės savaitinės "Tėvynės" — atmetas.

3. Ivesti "Tėvynėje" įvairius skyrius — po tulo laiko ginčų priimta.

4. Inėsimas sutverti S. L. A. skyrius Lietuvoje, kuomet karai pasibaigus tas bus galima padaryti — priimta.

5. Inėsimas atskirti Sekretoriaus urėdą nuo Administracijos ir išlabartinio Sekretoriaus-Administratoriaus urėdo padaryti du urėdus. Šitą sumanyją įnešimui komisija rekomenduoja seimui atmeti.

6. Atsiado tekų neismanėlių, kurie neturėdami nei mažiausio supratimo, arba vedami savo bolševikiškų palinkimų, išreiki nuomonę, kad pirkimas Laisvės Bondų esąs, girdi, eikvojimas SLA. turto.

Tam klausimui delegatai tuojaus sulaužė kaulus, ji tuojaus atmesdami.

7. Inėsimų komisija patarė seimui apsvarstyti ir priimti (greičiau anauijinti) Prieglaudos Namų klausimą. Po diskusijų Seimas jį priima, nutardamas smarkiaus šios įstaigos įsėigimą varyti.

Vakare atsibuvo koncertas, bet čia įsimaišė dar vienas neprasytas svečias — lietus. Todėl publikos koncerte atsilankė mažai.

SLA. Nariai-Kareiviai.

Philadelphia, Pa., birželio 7 d. — Vienas iš didžiū svarbių dabartiniam laikui klausimų, kuris stoja prieš Susivienijimą, — tai klausimas SLA. narių, dabar tarnaujančių Suv. Valstijų kariuomenė.

Juk gali pasitaikyti, kad vienu sykį jų gali daug būti mūsųje. SLA. turi, suprantama, išmokėti jų pomirtinės. Jeigu tos pomirtinės yra tukstantinės, arba daug žutų su mažesnėmis pomirtinėmis, tai tas gali labai palygti SLA. išdą.

Seimas turėjo išristi šitą klausimą, kaip apsaugojus ir SLA. narius, tokiai nelaimėi pasitaikius. Komisija rekomendavo viešatini iš to įsėjimą: uždėti ant visų SLA. narių asesmentus, t. y. extra mokesčius tam tikslui, pasitarius pirmiaus su kitomis S. L. A. komisijoms. Asesmentai privalo būti uždėti tik tuomet, kada tam reikalas pasirodytų.

Ta patarimą Seimas priėmė. Kitose panašiose organizacijose tokį extra mokesčiai jau tapo įvesti beveik nuo karės pradžios, bet SLA. mano, kad tuom laiku jis gali apsieiti be to.

2.— Inėsimas panaikinti priešėimę peržiūrėjimo knygų komisiją — priimta, nes tas darbas dabar jau iškalno atliekamas revizijos komisijos.

3.—Klausimas: ar gerai padarė SLA. valdyba, pirkdama presą spaustuvei — užgirta, kad valdybė už tai negalima daryti jokio užmetimo.

4.—Inėsimas: duoti prie SLA. spaustuvės darbą užstarnav-

siems SLA. nariams. Turėta mintyje ypatingai senukų Tamo Astramskį iš Philadelphijos. Nutarta: suteikti tokia vietą, jeigu jis pareikalautų.

Mano Padaryti Dovana Mokslo Draugijai.

Kun. Jonas Žilinskas, pirmiaus buvusis So. Bostono par. klebonas ir SLA. grabės narys, turi, turbūt, didžiausią privatišką knygyną, kuriame yra daugelis didelės vertės ir retų knygų. Buvo kilusi baimė, kad tasai knygynas kartais nepražutų, ar "nepakrūtų". Seime pakeltus klausimą, nutarta atpirkti nuokun. J. Žilinsko, už prieinamą kainą, minėtą knygyną ir padovanoti jį po karės Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje.

(Toliau bus)

LATVIŲ ORIENTACIJA.

Latviai gana anksti susidūrė su Skandinavais vakaruose, o su Rusiais rytuose. Taip, Danai jau siulė jiems krikščionybę, tačiau jų misijos nenusisėkė. Naugardo kunigaikštis buvo pastatęs pylį Jurjev, kurią ėstai suardė; vis gi Latviai nesiliovė Rusams mokejė done, iki neatėjo Vokiečiai.

Anais laikais pirklybos keliai ėjo nuo Visby į Naugardą, ir toliaus Rusų upėmis ar kreipais rytuose, ir pasiekia Persiją ir Arabiją, ar pietuose iki Konstantinopolio. Kada Europoje pasibaigė kryžkelionės į Palestina, minėtasis pirklybos keliai neteko savo svarbos, nės Venecijai pasidarius pirklybos centru ir atrama, toji sasirodė kelia per Alpas į Vokietijos, ir Hanzos miestus. Brandenbargas ir Pamarija pakliuvo Vokiečių cėsoriams ir štai Vokiečiai apsisėdo Visbyje, o iš čion pakeliui į Naugardą pasitaiko vokiečių pirkliams užkliuti ir pas ėstus ir pas Latviaus.

Po pirklių ima lankytiesi misionieriai; taip 1180 m. augustijonų zokoninkas Meichardt apsiėbuva Vidžemėje, o vėliai, 1210 m., vyskupas Albertas pastato Rygą, ir įsteigia kardininkų zokoną, kuris 1237 m. susilieja su Vokiečių kryžėiviais Prusuose. Šale pirklių ir kunigų šalyje atsiranda rierčiai, kurie paverčia tengymius gyventojus. Toks pargėimas atsigarsi ir šiadien, kur 150,000 Vokiečių tēhėra viešpataujančių gaivalu tarp 2½ milijonų gyventojų; todėl pas tengymius ir išsidėko separativizmo linkmės: tautiški kultūrinės prieš dabartinius sprūdžius Rusus.

Ėstai visgi karaliaus Valdemaro Sejr laiku stovėjo 60 Danų valdžija (1238 iki 1346), ir Revelis buvo tai "Danų pylis". O Rusams taipgi nepatiko Vokiečių įsigyvenimas ir Aleksandras Nevskis juos baudė; tačiau Vokiečiai Vidžemėje įsivešpatavo ir įsisteigė 3 vyskudypijas: Tērbatas, Rev. ir Rygos. XIV-tame amžiuje Vokiečiai istiesia savo ranką ir prie Ėstijos, kur Revelis ir Tērbata buvo taip žymūs pirklybos centrai, kaip Lubeckas, Stėtinas ar Danzig. Sudrutinimui savo valdžijos jie visur stato savo pylis.

XV-tame amžiuje siurėtus ir kerštai pakerta Vokiečių spēką, o iš šonų tai Rusija, tai Lietuva grumia. Nesudrutina šalies reformacija, nėsama ponijos, pirklių amatininkų iš Vokietijos. XVI-tame amžiuje Ivanas Grėsmis be atspirio šalyje žmogūdžianja, ir Vokietijos cėsorai pagalbos nebeduoda. Tad 1562 m. Ėstija pasiduoda Švedams, Vidžemis gi Lietuvai; Zokonas pats pakrinka, ir Kettleris tampa Kuršo hercogu po Lenkų ir Lietuvių viršvaldyba. Vienok, nors zokono šalis pertraukė ryšius su savo motina — Vokietija, šalies pobudis pasiliko vokiškas kalboje, papročiuose, mintyse ir įstatymuose.

Karalius Steponas ketino Vokiečius Vidžemėje išmūsti kaip kad darė Švedų karalius Jonas III), vienok po ilgų karių su Švedija Vidžemis atiteko Švedams, 1629 m., ir tad Gustavas, tikiai Rusų kalba mokinti

Latvijos laisvės įgijimo klausimą Seimas atsiliepė širdingai ir karštai, nutardamas paaukauti Lietuvos nepriugulnybės išgavimui galimai didžiausią sumą.

(Išėjo kitaip. Skait. "Apžvalgoj". R. d.)

Į Astuntą Seimo sesiją pribuvo profesorius Miller ir laikė delegatams prakalbą apie mažųjų tautų pasiliuosavimą. Prakalboje ragino visus lietuvius vienyti ir dirbti Lietuvos laisvės išgavimui. Labai malonų įspūdį paliko šita prakalba ir pridavė lietuviams dar daugiau drąsos, kuomet jie mato, kaip net žymūs svetimaučiai, kuriems Lietuva yra visai svetima, užlaucia jos nepriugulnybei ir ragina lietuvius kovoti už jį po karės Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje.

(Toliau bus)

Adolfas atnešė laimės laiką: geriaus susiorganizavo protestu bažnyčia, pristeigta nemaža mokyklų ir universitetas atsidarė Tērbatoje. Kadangi Karolio XI redukcijos spaudė vokiškąją poniją, toji palinko prie Rusijos, jeib tik savo galybė palaikyti galėtų, ir Patkulis sudarė prieš Švediją koaliją tarp Rusijos, Lenkijos ir Danijos. "Pastyk—" liepė caras Šeremetjevui. "Viskas atlikta, nebeliko kas pastyti!" atsakė nepoilingam generolas. Ir Nyštado taikoje Ėstija bei Vidžemis pastoj Rusijos provincijomis, Kuršo vokiškoji ponija 1795 m. pati pasisiėlė Rusijai.

Liaudis pasiliko po senovei po ponijos — baronų valdžia. Tik vokiškieji kuniga, atėję iš Rytprusų, Sakų ir Pamarų, mokesčiai liaudies kalbą, leido maldaknyges, vertė bibliją; žodžiu sakant, stojo tenbarvių pusėje. Ir taip padudo žmonės mokintiesi, kad dar šiadien Ėstijoje, Vidžemėje ir Kurše skaityti moka 80%, 78%, ir 71%, kuomet Lenkijoje ir Rusijoje 30% ir 23%!

Pastaru šimtas metų Rusų valdžios obalsiu tapo: rusifikacija! Stojto tam priešais bažnyčia, mokykla ir urėdija Vokiečių. Bet ir liaudis nekencia ponų, todėl kilo tautinis liaudies pasistiebiams prieš Vokiečių kultūrą, o pramonės darbininkai miestuose (Rygoje, Liepojuje, Rėvelyje ir t.t.), sujudo prieš kapitalistus; tengymį gi inteligentinių pakėlė savo balsą prieš politiskąjį priespaudą Rusų bei kultūrinę globą Vokiečių. Šalyje buvo didelė nerimastis, ir štai atėjo 1905 m. metai, kada visuomenėje išsiveržė revoliucija. Toji tapo parločka, ir skrajantysieji buriai armijoj, vedami baronų, baisiai įgrobė ir įždė tengymius sukilusius Latviaus.

Rusifikacija buvo prasidėjusi dar prie caro Alexandro II ir daugelis žmonių tapo priviletija žemės pažadais į pravoslavijus kilpas; tačiau viltims mąjykus, vėlaus daugelis atgal varto (tai — rekonvertai). Rusų valdžios pastangos ėjo didyn, kad didėjo ir liaudies įprotis. Prie Aleksandro III (1881—1894) ir general-prokuroro Pobiednoscevo rusinacijos sistemos ramčiais Vidžemėje buvo gubernatorius Zinovjev, o Ėstijoje Sachovskoj. Skundė pastorius, kam jie liaudį siundą prieš cerkvę ir slapta pataarnauja rekonventams. Teismuose buvo bylų daugybė, taip 1887 m. — 34, 1888 m. — 65, 1891 m. — 101! Pastoriai metami iš vietų ir gujami Rusijon; už juos net Europa užsisistoj, siusdama carui peticijas.

Baltijoje mokslas buvo priverstinas. Ėstai ir Latviai turėjo mokytojų sėminarijas. Pastoriai prižiūrėjo mokyklas, o ponija pinigais jas šelpė. Bet 1885 m. valdžia mokyklas pastatė po apšvietos ministerija, Rusų kalba tapo mokinimosi kalba šale Latviai ir Ėstų žemutinėse klasese, o Rusų urėdninkai prižiūrovais mokytojų. Kilo siurūtė mokyklose. Sėminarijos užsidarė, rusiškai nemokanti mokytojai atstatyti tapo, o jų vieton menkesni įstatyti. Analfabetai ėmė daugintis. Nuo 1887 m. tikiai Rusų kalba mokinti

beleista. Užsidarė tad mokyklos, ponijos užlaikomos, ir galvius 1889 m. Tērbatos universitetas paversta tapo į rusišką įstaigą, kur ir cerkvelė įrengta tapo universiteto name. Pati Tērbata ir Jurjevą pavirto.

Vienok, kada kilo karė tarp Maskolijos ir Vokietijos, Latviai pasijuto pakliuvę tarpan kujo ir priekalo. Katras gi reikią pasirinkti? Instinktyviai jie palinko prie Rusijos, kuri mažias kulturinga ir apšviesta, jiems mažias pavojinga išrodė artimoje ateityje. Todėl Latviai susitaisė savo armiją iš 8 pulkų, ir kovoje prieš Vokiečius visur labai atsižymėjo, guldami ant jų kaip levi.

Todėl ir Latvų orientacija šiadien rusiška: jie nemori skirtiesi nuo Rusijos. Kada balandžio 5 d. 1916 m. kancleris Reichtage paskelbė, kad Vokietija užimtų Rusijos tautų liuosu noru nebeatiduosianti valdžiai "reakcioninės" Rusijos, tai tarpe kitų Rains savo proteste štai ką rašė:

"Šitoji po priedanga išliuosavimo paskelbtoji aneksija dalies ar visos Latvijos reikią aiškų lauzymą apsisprendimo teisės tautų ir prieš jį kelia visą Latvų tautą — visos partijos be išskyrimo — griežčiausiąjį protestą...

"Paliuosavimas nuo reakcijonierės Rusijos pė nemazias reakcionierė, tik sąmoningesnė ir stipriaus organizuotą, savo tautų spaudimo politika (Lenkų, Danų, Elzas-Lotaringiečių) pažįstama Prusijai nevilioja mus. Latviai, kurie žinome, kad taipgi Rusijoje reakcija randa savo geriausias organizatorias vokiškai-baltiškų baronus...

"Mes Latviai išliuosavime nereikalaujame savo atplėsimu nuo Rusijos, o tik laisvo tautinio plėtojimosi, remiantis latviška kalba ir pobūdžiu kaip tai mums galima yra rėmuose politinės autonomijos visos Latvijos (Kuršo, ir latviškųjų dalių Vidžemio ir Vitebsko), rusiškos valstybės sryšyje".

Ir tokį savystovybės nenorą jis štai kaip pamatuoja: "Latviai atplėsimas nuo Rusijos būtų lygus atplėsimui nuo jos ekonominų gyvenimo išlygų. Latviai iš dabar besiplojancioj kultūrinio ir ūkteriskio Vorderlando pavirstų į agrarinę srytį, kaip laivynui. Tačiau jeigu atėityje Europa mano karių vengti, tai nedang ir karės laivynų vokiškos kolonizacijos ir žemės atsavinimo. Rusijai gi Latvijos atplėsimas zenklbutų atkirtimą nuo jūrės, ėje užtroškina jį savystovaus ūkterinio gyvenimo. O Europai tai būtų nuolatiniu karės geismu, nėsą atėitynė laisva Rusija nesiduos užloptinti".

Ir daugiau protestų prieš Latvijos aneksaciją netrukus, vis prisibijant Vokietijos užgaidų. Latvų komitetas Sveicarijoje taip pat rašė Fordo santikos konferencijai: "Jūsų pareiga yra užsisotiti, kad Latvija nepasidarytų išėiginių punktu naujo visavietinio gaisro, bet kad ji rengiama būtų, kaip tvirtovė Europos santikos. Šale protesto prieš prusišką aneksiją Latvijos, šitoji pareiga reikalauja stoti už autonomiją Latvijos rusiskame valstybės sryšyje".

Ir tokia Latvų orientacija ta po mano užtikta Petrograde, ir Maskvoje ir Rėzeknėje. Bet ka-

da atskleidžiam prieš Latvų akis projektą susidėjimo su Lietuviais į vieną Lietuvių-Latvių demokratinę respubliką, tai protestų niekur prieš tą idėją girdėti iki šiol neteko.

Kada čion gindime šnekant tik apie autonomiją Rusijos ribose, tai Latvų demokratų partija nuo karės pradžios savon programon įdėjo Nepriklausomąją Latviją, ir su demokratų partija buvo labai sunku susinėkti dėlei naujo politiskio įsėjimo: Lietuvių-Latvių respublikos, kuri įsigyventi galėtų sulę Šveicarijos pavezdos.

Latviai taipgi prisibijoj, kad Rygą, jų svarbiausias pirklybos miestą, nepasiliuktų be Hinderlando. Viena, Rygon traukia Kuršas ir šiaurinė dalis Kauno rėdybos; tai jau tuo ruoštu skriaudos Rygai neatsitiktų; o antra — nės su Rusija pirklybos keliai nepairs ateityje.

Jeigu pasiseks Rusiją atstumti nuo Baltijos jūrės, tai tas dar neženklina, kad Rusija neteks prieigos ten savo pirklybai. Toynbee savo veikalė "Nationality and the War", 1915 m. yra puikiai išgildinęs klausimą prieigos prie jurių toms tautoms, kurios susiduria su jure, arba toli nuo jos gyvena. Anot Toynbee, tokios toli nuo jūrės gyvenančios tautos, kaip Čechai ir kiti, turės tiesą sutartis padaryti su pajurinėmis tautomis, kad anų pardavimai ar pirkimai be mutų eity pajurin į oštus, iš kur jie laivais gabenami bus paskirton vieton arba atgal. Uostuose gali tos tautos turėti ir savo krautuvės ir savo žmones, kurie pardavinių ar pirkinių persiuntimu svetur ar namon užsiims. Bene tokia ar tolygiu būdu ir Lenkams pavyks — jeigu neatgaus Pamarėlių — susirasti pirklybos keliai ar Vysla, ar geležinkelias ir Gedaną (Gdansk), kur prieigos jiems niekas atsakyti juk moralės teisės neturi. Jeigu tik Rusija norės, Lietuvių-Latvių respublika pirklybos kelio neužkirs nė Dauguvos upe, nė geležinkelias ar Rygon, ar Liepojun.

Ile vargo kliutims žustant pirklybos susinėsimu reikalauose, neliks reikalo Rusijai rengtiesi nominių gyvenimo išlygų. Latviai iš dabar besiplojancioj kultūrinio ir ūkteriskio Vorderlando pavirstų į agrarinę srytį, kaip laivynui. Tačiau jeigu atėityje Europa mano karių vengti, tai nedang ir karės laivynų vokiškos kolonizacijos ir žemės atsavinimo. Rusijai gi Latvijos atplėsimas zenklbutų atkirtimą nuo jūrės, ėje užtroškina jį savystovaus ūkterinio gyvenimo. O Europai tai būtų nuolatiniu karės geismu, nėsą atėitynė laisva Rusija nesiduos užloptinti".

Reikia atkėtiesi kad Latvų orientacija su laiku atsimaitys, ir kad jie ne taip baimingai žiūrės į ateitį, ypačiai, kad jie turės jūrės pirklyboje progą atsižymėti labiaus negu iki šiolei. Linkėtina, kad Latvų-demokratų noras įsteigti nepriugulnų Latviją pripultų prie širdies visų Latvų, ir tuomet jau nebeliktų kliūčių susidėti su Lietuviais ir bendrai įsteigti Lietuvių-Latvių garbingą respubliką.

[Iš Dr. Šliupo knygos "Lietuvių-Latvių Respublika"]

REIKALINGAS GERAS ZECERIS spaudos darbu statymui. Taipgi reikalingas AGENTAS ir geras VAIKAS, kuris norėtų išmokti spaustuvės darbą. LIETUVA, 814 W. 33rd St.

Lietuvių Aukos už Laisvę.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 12th day of June 1918, as required by the act of October 3, 1917.

Oficiališkose Suvenyru Valsčių surašose randame sekančias lietuviškas pravades tarp užmestų ir sužeistų Amerikos kareivių Rancuziojii:

Oficialis Surašas birželio 5 d.

William Kellies iš Lancaster, Pa.—užmestas mušij.

Martynas Lizdas iš Waukegan, Ill.—užmestas mušij.

John Zausza (?) iš Middletown, Conn.—užmestas mušij.

Leitenantas Dr. Adomas P. Dambrauskas iš Philadelphia, Pa.—sunkiai sužeistas (Leitenantas Dambrauskas yra skelbiamas jau antru kartą: pirmu kantu, prieš keletą savaičių, jis buvo lengvai sužeistas).

Juozas Wingels (Vingelis?) iš Buffalo, N. Y.—sunkiai sužeistas.

Stasys Kriscysyns (?) iš Podulski, Rusijoj—sunkiai sužeistas.

Surašas birželio 8 d:

Jonas Kovalskis iš Cleveland, Ohio—sužeistas sunkiai.

W. Kuzmanskis iš Gardino, Rusija—sunkiai sužeistas.

Pranas Krivackis iš Peterson, N. J.—pirmiausias paskelbtas prašuliusiu, dabar atsirado.

Surašas birželio 9 d:

Antanas Bernatz iš Decorah, Ia.—mirė nuo žaizdų.

Stasys Kriscysyns iš Podulski, Rusija.—mirė nuo žaizdų.

William Chemnevskis iš Du Bois, Ja.—sunkiai sužeistas.

Pranas Naraukas iš Derby, Conn.—pražuvęs (turbūt nelaisvė).

Mikas Senkevičius iš Easton, Pa.—pirmiausias paskelbtas užmestus, dabar paskelbiamas sunkiai sužeistas.

Surašas birželio 11 d:

Pranas Karalinskis iš Tamaqua, Pa.—užmestas mušij.

H Urbanaukas iš Detroit, Mich.—užmestas mušij.

IS LIETUVOS.

VILNIUS.

Paskaita. Sekmadienį, kovo 24 d., šv. Mikalojaus salėje p. M. Biržiška skaitė apie "akmenis, kalnus ir ežerus". Paskaitoje apie tauti protegentas patikė daugybę žmonių padavimų pasakojimų. Vieni padavimai esą suprantami, kiti ne. Įdomiausias dalykas, tai kalnų-pyligų kilmės. Remiantis lenkų tyrinėtoju Krzywicku, protegentas nurodė, jog visos lietuvių pilyys būvę statomos prieš kryžiuočius. Dėlto pradedant nuo Prūsų sienos, eina trys pilyų linijos, tarsi tvirtovių fortai. Dabar daug pilyų esą išnykusios, bet galima esą nors padavimais jų vietą sužinoti. Antra kalnų rūšis, tai aikalniai arba aukakalniai, kurie pagonijos laikais būvę aukurų vietos.

Pasak protegento, Lietuvoje esą 2,000 ežerų; tai daugiau, negu Suomijoje. Tik Lietuvos ežerai vieni yra labai dideli, kiti visai maži. Pastarieji, laikui bėgant, nyksta. Jie dēlei ravo mažumo išdžiūsta, arba juos tiesiog išdžiūvina dabartinė kultūra. Dėl ežerų nykimo lietuviai turi daugybę padavimų, kurių protegentas gausiai ir paskaitė. Paskaitai pasibaigus, buvo klausimų, jog lietuvių padavimai kol kas nėra ištyrinėti. Dėlto protegentas kvietė užrašinėti įvairius žmonių padavimus-pasakojimus.

MUSŲ MOKYKLOS.

Naujieji Struoniai. Švenčionių apskr. Mės labai džiaugiamės mūsų klebonu, kuris nemulsdamas dirbuojasi Dievo garbei ir visuomenės gerovei. Štai pėrnai jo rūpesniu ir pašalpa įsteigta čia mokykla. Dėl to šios apylinkės švietimas žymiai pakilo. Mokykla kuopuikliausiai dirba ir šiądien, turėdama taip tinkamą mokytoją, kaip p. Svogžyls. Jaunimas, mokytojo išmokytas, gražiai pagieda bažnyčioje. Šis

giedojimas sujautrina ir mūsų sulenkėjusius lietuvių, kurių čia visai mažai.

Aš.

Šiauliai. Lietuvių mokyklos mokytojams yra čia įsteigti vokiečių kalbos kursai. Tie kursai esti tris kartus per savaitę. Mokiną kareivis mokytojas.

Yra dar ir suaugusiems vakariniams kursai. Pamokos čia esti 3 kartus po 2 val. per savaitę. Mokoma: lietuvių kalbos (Vasilaiuskienė), skaitlavimo (Cepulytė), geografijos ir Lietuvos istorijos (Lenkauskaitė) ir vokiečių kalbos (Haack). Tuos kursus lanko arti 30 mergaičių ir 13 berniukų. Mat, mergaitėms daugiau rūpi mokslas, negu berniukams.

Suginčiai. (Saldugiško apskr.) Musų bažnytkaimio žmonės nors turtingi, bet mažai teapsišviečia. Čia perdaug išsiplatinęs l. šimas kortomis. Dangeliai kam tarp sugintiečių išrodo visa nereikalingas skaitymas evangelijos lenkiškai bažnyčioje paprastais šventadieniais. Galima būtų ir be to apsieiti. Apskritai, apie sugintiečius niekur lietuvių laikraščiuose neužtikame gerų žinių. Metas jau sugintiečius daugiau šviestis ir stvertis naudingo darbo.

Sugintietis.

Krikianka. Melegėnų par. Švenčionių apskr. Apie šį kampelį mūsų laikraščiuose dar nieko nebuvo paminėta. Trumpais bruožais noriu pasakyti, ką pastebėjau ten atsilankęs. Nors ir sunkiose aplinkybėse, bet gipilių Mar. ir Pr. Maldžiūnių rūpesniu šią žiemą čionai įsteigta mūsi ir pavyzdinga lietuvių liaudies mokykla. Tikrai puikų ir praklinų darbą atliko šio dvaro savininkai pp. Maldžiūnai. Šiems metams pavedė atskirą namą mokyklai, davė malkų kurui, užtikrino užlaikymą mokytojiui ir paaukavo neturtingiems mokiniams 200 markių. Vasario 10 d. 1918 m. buvo čia surengtas savybės vakarėlis, per kurį buvo čia suvaidinta: "Žilė galvon, vėlnas nuodegon", "Kvailą supras, akla pažis" ir pasakytas monologas: "Atsilankęs jaunikis." Toliau buvo deklamacijos, dainos, tautiniai žaistai ir skrajojanti krasa. Nors mokykla čionai gyvuoja pirmus metus, tačiau mokiniai mokytojo trisus nemažai yra išsilavinę. Mokytoju paskiestas Daukšų lietuvių švietimo dr-jos "Dirva" išdėtininkas p. J. Rimšelis.

Ten buvęs.

Liepojus. Kovo 3 d. įvyko Liepojus Labdarių draugijos susirinkimas. Susirinkimam atvyko narių gana daug, arti dviejų šimtų. Dalyvavo keturios tautos: lietuviai, lenkai, latviai ir vokiečiai. Didžiausioji dalis buvo lietuviai. Susirinkimo pradžioje pirmininkas padavė 1917 m. apyskaitą, revizijos komisijos patvirtintą. Klebono apyskaitoje paminėsiu tik dvių tautų didžiausias Labdarių draugijai aukas. Lietuvių komitetas paaukavo 4,000 markių, o lenkų surengtas vakaras davė 90 rublių. Vaikų prieglaudos pirmininkas kun. Bakšys, paminėjo gautąsias aukas: 1917 m. Liepojaus lietuviai surengė tris vakarus ir paaukavo vaikų prieglaudai 6,000 markių. Lietuvių komitetas paaukavo 2,000 markių. Ir mažesnių aukų buvo gauta, kurių čia neminėsiu. Apykaita buvo revizijos komisijos patvirtinta. Po to buvo renkama valdyba slaptai balsuojant. Valdybą renkant, nebuvo tvarkytų: 1) Nariai nebuvo suskaičiuoti, 2) kortelės be jokio ženklo, 3) balsavo kas tik norėjo. Liko išrinkti 4 lietuviai ir 4 lenkai. Atsitiko taip todėl, kad per susirinkimą lietuviai nesilaikė vienybės.

Darbininkas.

Punskas. Suvalkų apskr. Čia rengtasi per Velykas suvaidinti "Ekspropijatorius" ir naujas Papaninės scenos veiklas "Rytojaus diena." Be to, dar buvo pasakyta eilių ir vietinis choras padainavo liaudies ir tautinių dainų. Vakaro rengėjai buvo: vietinis mokytojas J. Balkunas ir "Žiburio" jaunimas. Tai buvo

antras 1918 m. Punske vakaras. Be to, dar šiomis dienomis keitinama atgaivinti "Žiburio" skyriaus darbas ir prie jo įsteigti akio kuopelė, kurios darbas bus organizuot aplinkinės ukininkų draugijinis gyvenimas.

Draugmylis.

Vienžindžiai, Joniškėlio apskr. Liki Naujų Metų šiam kampe liui arčiausia mokykla buvo net už 10 verstų, taip kad dauguma vaikų turėdavo pasilikti še mokslo, ypačiai bežemių vaikų. Taigi ir nenuostabu, kad tarpe jaunuo menės randasi nemažai analfabetų. Tik Gruzijų klebono rūpesniu ir vietinio šaltysiaus p. Rumpio, pastangomis buvo valdžios leista nuo Naujų Metų atidaryti šiame sodžiūje pradinė mokykla. Mokytojauna mch. Ignas Kaška, lietuvis atkeltas iš Vaškų. Nors butas mokyklai labai nepatogus, bet nesant geresnio, galima vargti. Vaikų tenilo tik 40, o daugelis dėl vietos stokos, turėjo pasilikti už mokyklos durų. Jie visi beveik ir to paties sodžiaus, nes sodžius nemažas: 24 kiemai ir išsidalinęs jau į kolonijas. Nuo kariumenės žygių sodžius ne daug tenukentėjo.

Jaunimas taip pat uoliai stveriasi darbo — šviestis. Keturi sykius per savaitę vakarais mokykloje yra daromi susirinkimai. Susirinkę mokiniams skaityti, rašyti ir skaičiuoti. Mokiniai Lietuvos istorijos, geografijos prigimties ir t.t. Jaunimas turisitaies ir savo knygynėli. Vasaros metu manoma surengti šokiš-tokis vakarėlis, nes jo šiam kampelyje dar niekados nėra buvę. Prirengiamasis darbas jau pradėtas. Beržalio sunus.

Kuliai, Kretinkos apskr. Ačiu Dievui, ir kuliškiai, karės parblokti, pradėjo jau peikėtis. Užgavo ir juos betekancios saulės spindulys, atsikvėpė lengvesniu Lietuvos oru. Beveik pusantro mėnesio, kaip gyvuoja jau liaudies mokykla. Ištroškusių mokslo per trejus metus vaikų išysk prisirašė 53. Mokytojauna Edvardas Lubis.

Nors jau kuliškiai pažengę žingsniu pirmyn, bet dar neįstojų į tikrasias gyvenimo vėžes. Dar daug ko trūksta. Jau treči metai, kai nebegyvuoja blaivybės draugija. Laikraščiuose giriam ir šen, ir ten kuriamos jau draugijos, o čia niekas tuo nesirupina.

Vox.

Vadzgirys, Raseinių apskr. Prieš karę esant čia rusų mokyklai, "Saulės" mokyklai netai tesisekė. Karės metų "Saulės" mokyklą išpradžios mokytoja p-lė A. Klebonytė, kaip

privatinė mokytoja. Prieš Karėdas gi ši mokykla tapato valdžios mokykla. Kaip mokytojai dirbuojasi joje K. Simenavičius ir A. Marcinkaitė. Po Naujų Metų Simenavičių nukėlė Jurbarkan, o jo vieton pastatė B. Jucių. Vaikų mokykloje yra 170. Jie bemaž visi lietuviai.

J. K. Vinkelukas.

Matukai, Sirvintų apskr. ir parap. Musų kaimelis nedidelis, vos tik 10 gyventojų teskaito. Žmonės čionai siek tiek apsišviečia. Kaimelyje yra lietuvių mokykla, kurią lanko ne tik musų, bet ir gretimų kaimų vaikai. Mokytojauna suvalkietis B. Barzdaitis. Ši mokykla dar nuo rusų laikų užsiliko. Kambarys gana didelis, švarus ir šviesus. Pėrnai mokytojauna čia viena panelė, iš pradžios lenkiškai, bet ji pabaigė emė mokyti lietuviškai. Taip pat yra mokykla ir Leoniskės kaime, kur mokytojauna lietuvi suvalkietė. Tik labai nesmagu, kad pačiame apskrčio viduryje, t. y. Sirvintų miestelyje, nėra nė vienos lietuvių mokyklos.

Mūsų brolis.

Grinkiškis. Nuo gruodžio 17 d. 1917 m. čia buvo atidaryta liaudies mokykla. Mokinių prisirinko iki 70. Mokytojauna Jonas Brazauskas. Netrukus bus atidaryti kursai suaugusiems.

Baisogala, Kedainių apskr. Prie tebemiegantių musų tėvynės kampelių, galima priskaityti ir Baisogala. Inteliyentių spēkos mažos, užtat nežymu čia ir tautinės sąmonės plėtojimosi. Pereitą rudėnį buvo atsilankę Vilniaus konferencijos nariai, kurie gana plačiai žmonėms pasakojo musų tautos praeitį, dabartį ir musų ateities siekimus. Bet grudas krito neprirengeton dirvon ir labai mažai prigijo. Užtat, visokių plepalų ir nesąmonių čia tirštai paplitę. Tam visam mišiniui priduo dar savo varsa aplinkinės nusi-gyvenę sulenkėję bajorėliai, prie kiekvienos progos tirštai purvais apdrėbdami Lietuvos veikėjų darbą.

Pr.

Vadzgirys, Raseinių apskr. Pas mus jaunuomenė lig šiol buvo tamsoka ir nesuipratusi. Labai mėgo lošti kortomis. Sunku ji buvo įkalbėti pasiskaityti laikraštį ar kokią knygutę. Bet dabar, klebono rūpesniu įsteigė čia "Gyvojo ražančiaus" draugija, į kurią įsirašė arti 50 bernaičių ir 75 mergaičių. Klebonas įsteigė ir knygyną, iš kurio draugininkai gauna pasiskaityti naudingų knygų. Čia moky-

tojas ir mokytojauna pamoko sekmadieniais draugininkus geografijos, istorijos, aritmetikos, dailaraščio ir t.t. Karklynas.

Grinkiškis. Nemažas tai miestelis ant Šušvės kranto. Dauguma gyventojų miestelio ir jo aplinkinių gyvena turtingai. Daugelis kaimų jau išsikirstė į viensėdžius. Tik, dėja, šiame gana graziame Lietuvos kampelyje nemaža užtiksimė įsisaknėjusių blogų ydų, kaip tai girtuokliavimą ir lošimą kortomis. Šiuo karės sunkiu metu tatau visai peiktina.

Nežinomas.

Šešuočiai, Sirvintų apskr. Šešuočių klebonas kun. J. Kunigėlis keliamas yra į Nemanėlius. Per septynerius metus Šešuočių parapijoje jis daug pasidarbavo švietimui. Dar rusams esant, jis laikydavo slaptas lietuvių mokyklas, ir už tai ne kartą buvo rusų valdžios baudžiamas.

Užėjus vokiečiams, savo lėšomis pirmasis metais išlaikė keturias mokyklas. Jo rūpesniu šiemet įsteigta Šešuočiuose klebonijos bute dviklasė mokykla ir vakariniai suaugusiems kursai, gi visoje parapijoje 6 vienkla sės mokyklos. Draugijų "Blai-vybės", "Ryto" ir nukentėjusių siems dėl karės šelpiti skyrta taip pat jo dėka buvo čia įkurti. Beklebonaudamas Šešuočiuose kun. Kunigėlis aptaisė bažnyčią perstatė kleboniją, aptvėrė kapines mūrų, ir daug kuo kitu yra pasidarbavęs.

Kaipio Lietuvių Konferencijos narys kun. Kunigėlis ne kartą susirinkusiems pas jį žmonėms aiškindavo, kaip jie turi žiūrėti į Lietuvą, kaip ją suprasti ir jos labai dirbuoti.

Apskritai, kun. Kunigėliui besidarbuojant, Šešuočių parapijoje apšvietimas čia labai žymiai pakilo, taip kad dabar jau keletas tarnaičių (iš Šešuočių parapijos) mokinasi Vilniaus Lietuvių gimnazijoje.

Šešuočiai.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui

Tuojaų įtrink D-ro Richter'o PAIN-EXPELLER Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuv-nikų numylėtas naminis būdas Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA" 35c. ir 65c. butulinkas visose aptiekose arba atstovai nuo P. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. P. Zilvitis LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS Tel. Dr. 7179 Aptekos Tel. Dr. 8449 33-6 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ką Reikia Išrasti

JAIGU norite žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali būti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas musų Lietuviškoje kalboje knygutę p. v. "LIETUVISKAS IŠRADE-JAS" kurią kiekvienam išsiunčiame "DYKAI" ir ji Jums parodys ką išrasti, KAI PAUTI PATENTĄ ir KAI PAUTUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES INC. 256 Broadway (LA) New York, N.Y.

Phone Canal 5395 J. G. MEZLAISZKIS Generalis Kontraktorius ir Namu Statėjas 2123 W. 23rd ST. CHICAGO

BUK ŠOFERIU.

tg. Niekromet nebuvo toks didelis laikas yra gauti su tinkama viešis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mės duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursas musų mokykloje. Mokime pasinaudojame individualiėmis sistemomis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistai ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld (Inc.)

Ant Pardavimų

PUIKI PROGA LIETUVIUI FOTOGRAFISTUI. Parsiduoda išdirbtas bižnis (Photographic gallery) su visais prietaisais, už prieinamą prekę. Bižnis daromas su Lietuviais, Lenkais ir Slavokais bei Hungarais. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas: M. K. Mokevičių 22 Maryland Ave, Dayton, Ohio.

Pigiai parsiduoda krautuvė, kurioje užlaikoma groseris šaldainiai ir Sodinė Smetona (Ice cream). Gera lietuviams apgyventi vieta. Priėjantis pardavimo — lga. Atsisaukite pas, Reynolds, 2955 Emerald Ave.

Pajieškiojimai.

Pajieškau savo sesers Veronikos Romaniškį, po vyrų Zigmontienė. Viduklės parap., Kauno gub. Gyveno 4 metai atgal Minersville, Pa. Dabar nežinau kur randasi.

Aasišaukite adresu: Petronė Lazauskienė 2421 So. Leavitt St, Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos taisyklės, Suv. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos politinės ekonomijos, pilietystės dailiarasytės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3186 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. K. Drangells Dentistas 3261 So. Halsted Street Phone Dr. 8082 Chicago

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakarą.

Suatomis ir nedideliomis 2 val. po pietų.

Žemai 15c Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokesčiai

Tai yra puikiausia vieta praleidimui liuso laiko

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner Priimimo valandos: nuo 8 iki 12:15 ryto ir nuo 7 iki 9 vakarą

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose teismuose

Ofisai: 69 W. Washington Street

Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579

3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7-71

CHICAGO, ILL.

Ofis Tel. Canal 114 Namų Tel. Canal 2118

Tel. 3-4 so plet Namų vag dings

Dr. A. L. Yuška Gydytojas Chirurgas

Gyvenimas: 731 W. 18th St., netoli Halsted St.

Ofisai: 1900 S. Halsted St., kampas 19tos

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.

(Gyven mes virš Aptiekos.) CHICAGO.

Ar Biednas žmogus yra gaves kada proga ar ne?

ATSAKYK MIELAS TAUTIETI ANT TO KLAUSIMO PATS. AR TU ESI GAVĘS PROGĄ, KAD TU GALĖTUM TAIP GASPADORIAUT, KAI IR BAGOTAS? BET JEIGU TU GAUTUMEI PROGĄ, AR NAUDOTUMEIS IS JOS? JEIGU NAUDOSIES, TAI MĖS JUMS DUOSIM PROGĄ.

Sanborn žemės Kompanija reikalauja pusininkų, ir nepriverčia savo pusininko, kad jis įneštų didelę sumą pinigų. Sanborn žemės Kompanija reikalauja savo pusininko įnešti mažą dalį kapitalo, trisus ir darbą, o mės užstatom kitus likusius pinigus, tai reiškia, kad biednas žmogus turi sau pradžią, o paskui ką uždirbi, tai gali mokėti likusius pinigus po menką dalį mums, ir žemė po kelių metų pasiflika jūsų locna.

Ruk pagamintoju maisto, pelningiausio užsiėmimo Amerikoje ši-

KUPONAS

GERDIAMI TAMSTOS:— Malonėkite prisiųsti man visas informacijas apie jūsų ukės, kurias jūs garsinate. Vardas ir pavardė Adrcsas Miestas DEPARTMENT O.

dien, o Sanborn žemės Kompanija padaro lengvą budą dėl žmogaus pačiam įeiti į biznį.

Mūsų žemės yra prie gražaus miestelio Phelps, kuris randasi ant kranto Big Twin Ezero, yra keli dideli fabrikai; norintis čionai gyventojas gali gauti darbą žiemą ar vasarą, tuo laiku kaip nėra nieko veikti ant ukės; šiam miestelyje yra apie tukstantis gyventojų, yra katalikų bažnyčia.

Mės turime suvirš 30 tukstančių akrų žemės, taip kad žmogus gali išsikirti kokios tik jis nori. Turime žemės dėl ukininkavimo, gyvulių auginimo ir dėl vasarnamių.

Turime ukį išdirbtų, su namais, su gyvuliais ir visais ukiskais įtaisymais. Parduodame ukės ant lengvų išlygų. Dėl tolesnių žinių iškirpkite tą lapelį, kur rašosi KUPONAS, ir pasiskite pas

SANBORN LAND CO.

Phelps, Vilas Co. Wisconsin

A. J. BACHUNAS, Kolonijos Direktorius.

Lietuvos Atstatymo Bendrove

išmokejome 4 nuošimčius dividendo. Norintiems pirkti Rusiškų Rublius parduodame juos ant vieno punkto pigiau, negu bile koks Bankas Amerikoje ir negu skelbiamas yra laikraščiuose rublių kursas.

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Kviečia prisidėti prie jos su Šerais: vieno Šero kaina 10 dolerių. Vienai ypatai parduodama 5 šerai ir daugiau. 1917 m. jau

Užsakymus siųskite ir reikalaukite informaciu šiuo adresu:

Naujas Dienraštis Amerikoje.

Užsitarnavęs Laikraštis.

Per 25 metus su viršum ėjo kas savaitę laikraštis "Lietuva". Per visą tą laiką "Lietuva" sąžiniškai ir su atsidavimu tarnavo Lietuviams Amerikoje ir gynė jų reikalus. Todėl ji ir įgijo sau vardą vieno iš geriausių lietuviškų laikraščių.

Netrukus, — ne vėliaus rugsėjo mėnesio šių metų, — "Lietuva" žada išeiti kasdieną ir tokiu būdu galės pasidaruoti lietuvių visuomenės naudai šesias sykius daugiau negu iki šiol darėvosi. "Lietuvos" skaitytojai visados buvo ir yra užganėdinti laikraščiu "Lietuva". Nes šitas laikraštis visuomet stengėsi paduoti žmonėms žinias teisingas. Jis rūpinosi kelti mūsų žmonių apšvietą ir apsaugoti juos nuo išnaudojimo.

Imkime, kad ir tokį dalyką, kaip išvėjimą iš lietuvių spaudos apgavikų daktarų apgarsinimų. Jeigu šiandien tie apgavikai daugiau neskuta mūsų žmonių, tai daugiausiai ačiū "Lietuvai", nes ji pirmą išmetė tuos apgavikus apgarsinimus ir kovojo patol, pakol ir kiti lietuvių laikraščiai juos prašalino.

Už ką Rugojosi.

Vienatinis "Lietuvos" skaitytojų rugojimas buvo tas, kad šis laikraštis išeina tik vieną sykį į savaitę. O žmonės dabar nori žinių kasdien. Nes dabar tokiais laikais gyvename, kad šiandien pasulyje viena diena įvyksta daugiau perversnių, negu pirmaus atsitikdavo į keletą metų.

Karė, revoliucijos, negirdėti iki šiol išradimai, politiškos permainos — vis tai yra klausimai, kuriais visa žmonija kasdien žingeidauja.

Lietuvos ateitis, lietuvių kova už Lietuvos nepriegulmybę, taikos konferencija, Lietuvos paliovavimas iš po svetimų tautų jungo — vis tai yra reikalai, kuriais kiekvienas lietuvis rūpinasi, ir apie kuriuos mūsų žmonės nori turėti kur daugiausiai ir kuogrečiausiai teisingų žinių. Tik geras dienraštis visa tai gali žmonėms suteikti.

Turime Organizuotis.

Lietuviai taipgi turi patį gerai susiorganizuoti, kad jų visi troškimai įvyktų. Turi susiorganizuoti greitai. Šiais laikais į vieną dieną lietuviams prisieina atlikti daugias, negu pirma prisieidavo į metus. Ir šiame darbe vienas dienraštis gali padaryti tiek, kiek šeši savaitiniai laikraščiai į krūvą sudėti.

Mes turime pasivyti kitas tautas progrose, nes kitaip ir Lietuvos laisvę mums sunku yra iškovoti. Ar galima kitas tautas pasivyti, kuomet jų progresas lekia automobiliais (dienraščiais), o mes tik brūkutėmis (savaitiniais laikraščiais) pasikinkę važiuojame?

Yra tukstančiai priežasčių, kurios liepteliepa mums taisyti geras dienraščius, nes geras dienraštis yra galingiausias ginklas visame kame. Tą kiekvienas apšviestasis žmogus gerai suprant. Apie tai, todėl daugias ne

aikšinsim. Paaiškinsim, kaip mes norime tą dienraštį įvykdyti.

Kodel Chicagoje?

Naują dienraštį nutarėme turėti Chicagoje todėl, kad čia yra daugiausiai lietuvių — apie 75 tukstančiai, o apeliokėse kita tiek, neskaitant atokesnių kolonijų, kurias laikraštis gali pasiekti tą pačią dieną.

Chicago yra taipgi didžiausias pramonės ir biznio centras — kaip amerikoniško, taip ir lietuviško biznio. Tas yra labai svarbu, nes Chicagoje galima gauti dienraščiu daugiau apgarsinimų negu kur kitur, o apgarsinimai neik pagelbsti uždengti dienraščio iškaščius, bet ir gerą pelną atneša.

Teisybė, Chicagoje jau yra du lietuvių dienraščiai, bet tas nieko negali kenkti. Mes nenorime jų kritikuoti, bet mes kasdien girdime daugelį žmonių kalbant, kad jie norėtų kitokio dienraščio negu dabartiniai dienraščiai. Permainę "Lietuvą" į dienraštį, mes ir pasistengsime žmonėms kitokį dienraštį duoti.

Iškaščiai ir Pelnas.

Dienraščio išleidimui reik daug daugiau iškaščių negu savaitiniam. Štai kodėl dabartinė savaitinė "Lietuva" pati viena negali dienraščio išleisti. Reikia daugiau pinigų tų iškaščių padengimui.

Komisija apskaitliavo, kad dieninio laikraščio išleidimas per vienus metus atsieina apie \$30,000 (skaitant ant 4000 skaitytojų).

Tuos iškaščius reikia turėti užtikrintus, t. y. sudėtus iškalno nors ant pusės metų, kad paskui neprisieitų "bostyti", arba "iš džiovos džiuti", kol dienraštis pradės kaip reikia biznį varyti.

Komisija taipgi apskaitliavo, kad turint 4000 skaitytojų ir užtektinai apgarsinimų, tie visi iškaščiai apsimoka. Turint gi daugiau skaitytojų ir daugiau apgarsinimų, galima padaryti ir pelno, kuris bus padalintas tarp šerholderių po tiek, po kiek ant šero išpuls.

Reik Surinkti \$20.000.

Kad pradėti dienraštį leisti ir kad būtų iš ko apmokėti algos darbininkams, už popierą ir t.t., reik turėti užtikrinta, kaip jau minėjome, gatavų pinigų nors ant pusės metų; reik taipgi didelį presą pirkti, be kurio dieninio laikraščio negalima spausdinti. Todėl ir nutarta, kad reikia surinkti mažiausiai \$20,000 pirma negu pradėti dienraščio leidimą.

Nekurie gali pasakyti, kad kiti dienraščiai pradėjo tik su keliais tukstančiais dolerių. Teisybė. Bet kas taip pradeda, tai turi viską imtis ant skolos, o paskui iš tų skolų išbristi negali; darbininkai turi algų laukti, o šerholderiai negali nei sapnuoti apie pelną nuo savo įdėtų pinigų. Nes jeigu pelno ir yra, tai jį suėda atmokėjimai skolų ir procentų nuo skolų.

Mes tokio biznio pradėti nematome. Mes norim viską turėti grynai ir užtikrinta. Tada ir darbininkams, ir dienraščiu bus geriau, ir šerholderiai gali tikėtis dividendų, arba pelno nuo savo šerų.

Kada Pradės Eiti.

Dienraštis pradės eiti nuo rugsėjo pradžios, ir visi \$20,000 turi būti sudėti iki tam laikui, — iki 1 d. rugsėjo, (Septemb.), 1918 m.

Mes vienok stengiamės visą tą sumą surinkti iki 1 d. rugpjūčio (August), kad po to dar liktų pora savaitę laiko prisirengimui prie dienraščio leidimo: suorganizavimui redakcijos, suradimui daugias darbininkų, įstatymui didelio preso, užvedimui naujų knygų ir t.t.

Todėl reik stengtis visą sumą turėti gatavą ir sumokėtą ant 1 d. rugpjūčio. Mes taip ir garsiname, taip ir darome.

Kur Pinigai Laikomi.

Visi pinigai, kurie dabar įplaukia ant dienraščio išleidimo, yra padėti Universal State Banke, Chicago, Ill. Nei "Lietuva", nei niekas kitas negali pajudinti nei vieno cento.

Tas yra padaryta tam, kad žmonės žinotų, jog jų pinigai nepraups, arba nebus kam kitam sunaudoti, jeigu kartais nepasisektų iki tam laikui visų pinigų surinkti ir dienraščio išleisti.

Su banka padaryta sekanti sutartis ant rašto:

1. Bankas išduoda kiekvienam šerų pirkėjui paliudijimą, arba sertifikatą, kad jis yra tiek-ir-tiek pinigų priėmęs nuo to-ir-to už tiek-ir-tiek dienraščio šerų.

2. Jeigu iki 1 d. rugsėjo susirinks dienraščio išleidimui \$20,000, tai bankas išduos pinigus dienraščio bendrovei, o pirkėjams išsiuntinės šerų sertifikatus.

3. Jeigu iki 1 d. rugsėjo visų pinigų nesusirinktų ir dienraštis todėl neįvyktų, tai Bankas ant kiekvieno pareikalavimo, (sugrąžinus Bankui jo išduotą paliudijimą), atmokės visus pinigus tiesiog šerholderiams.

Tokiu būdu, kaip matote, nei vienas centas negali pražūti ir galės būti sunaudotas tik dienraščiu, o ne kam kitam.

Pradedant Dienraštį.

Surinkus pilną sumą \$20,000, naujieji šerholderiai per savo komisiją drauge su dabartiniais "Lietuvos" savininkais paims ekspertus, kurie išnaudoj apskaituos visą "Lietuvos" turtą, kiek jis yra vertas, ir su tuo turtu "Lietuva" prisidės prie dienraščio bendrovės.

Visu šerinininkų mitingas taipgi nutars, kiek direktorių turi būti Dienraščio Bendrovės valdyboje, ir juos išrinks. Taipgi tas mitingas nutars ir visas kitas taisykles, su lyg, kurių dienraščio reikalai turės būti vedami: nustatys dienraščiu numeratos kainą, dividendų mokėjimą ir t.t.

Dienraščio šerų kaina yra po dešimt dolerių vienas. Šerų galima pirkti kiek kas išgali.

Kaip Jūs Galite Prigriebti.

Jūs galite daug prigriebti prie dienraščio surengimo sekančiais būdais:

- 1.—Pirkite patį šerų.
- 2.—Patarkite savo draugams ir pažistamiems pirkti šerų.
- 3.—Savo draugųsių susirinkimuose paaiškinkit apie šitą dienraštį ir paraginkit prisidėti.
- 4.—Suorganizuokit savo kolonijoj būrelį šio dienraščio rėmė.

jų, tai darbas sparčiau eis.

5.—Pasiųskit šitų knygelių savo pažistamiems ir patarkit prisidėti prie dienraščio su šerais.

Kol susiorganizuos dienraštis, tai visą organizavimą iki tam laikui varo chicagiečių išrinkta komisija, kuri vadinasi *Dienraščio Organizavimo Komisija*.

Jeigu jums kas nors dar neaišku būtų, tai tolimesnių paaiškinimų klauskite, rašydami *Dienraščio Organizavimo Komisijai*.

Pinigus ir laiškus Dienraščio reikaluose adresuokite taip:

"Lietuva" Daily

814 West 33rd St.,

Chicago, Ill.

"Lietuvos" Bendrovė (The Lithuanian Publishing Co.) jau yra inkorporuota ant \$20,000.00, sulys Illinois Valstijos įstatymu. Dabar pamatinis bendrovės kapitalas yra padidinamas iki \$40,000.00.

DIDŽIAUSIS VAISTAS.

Išskirti, teisingai pavadinta "didžiausias iš visų vaistų" užima svarbiausią rolę daugelyje ligų. Liežuvio apvilkinimas, netekimas alkio, neveikimas vidurių, nusilpimas. Visas šitas neklaidingas prirodymas reikalauja vaisto, kuris užlaikys vidurius veikime ir prašalins visą pavojų.

Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikširas patarnaus šiame reikale su geriausiu užgandinimu. Jis išvalys žarnų kelią ir užlaikys jas tvarkoje. Atgavus virškinimo organus iki normalio veikimo ir sustiprins visą sistemą. Kaina \$1.10 aptiekose.—Vasaros vakacijos jau čia pat. Trinerio Linimentas reiškia prisirengimą. Išsinarinimas, niktėlėjimas, strėnų diegimas ir įvairūs neuralgijos skausmai, skaudys raumenis, nuvargy kojos ir t.t. pasirodys, bet Trinerio Linimentas jums suteiks greitą pagalbą. Kaina 35 ir 65 centai aptiekose. Per krasą 45 ir 75 centai.—Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telefonas Drover 8448

DR. A. J. KARALIUS

Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsisenėjusias ir Lytiškas.

3203 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Pirkit farmas geriausioj aplinkel artj Lietuvj, kur trumpam laikl rengia plauti gyvulius, rukyt mėsą ir siuntinēt į visas valstijas, rašykite bile farmerj.

M. Jokobka
J. Marinkus
M. Valonius
Box 96 Hart, Michigan

Phone Cicero 252

DR. A. P. GURSKIS

... DENTIST ...

Hours: 9 A. M. to 9 P. M.

Except Sunday

4847 W. 14th St. Cicero, Ill.

Corner 49th Ave.

TEL. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvj gydytojas ir Chirurgas

8259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterj, vaikj ir vyrj. Speciališkai gydo limpanėlas, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrj ligas.

Phone Cicero 252

F. P. BRADCHULIS

...LAWYER...

Lietuvj Advokatas

105 W. Monroe St., Cor. Clark

Room 1207

Telephone Randolph 5598

Gyv. 3112 Halsted St. arti 31 St.

Phone Yards 2390 CHICAGO, ILL.

Starved Rock State Park

(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)

VIDURVAKARIŲ STEBUKLINGASIS GAMTOS KRAŠTAS.

Atsitarė nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Keliar

\$2.00

Tiekietas į ten ir atgal visą dieną tiesiai keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Orizabonu.

Specialiai Buriai

\$1.75

Tiekietas į ten ir atgal visą dieną tiesiai keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Orizabonu.

Elektrikiniu ir Gariniu Keliu

\$2.18

Tiekietas į ten ir atgal visą dieną tiesiai keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Orizabonu.

Pinigus ir laiškus Dienraščio reikaluose adresuokite taip:

"Lietuva" Daily

814 West 33rd St.,

Chicago, Ill.

"Lietuvos" Bendrovė (The Lithuanian Publishing Co.) jau yra inkorporuota ant \$20,000.00, sulys Illinois Valstijos įstatymu. Dabar pamatinis bendrovės kapitalas yra padidinamas iki \$40,000.00.

Artesnėms žinioms Rašyk:

CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.

JOLIET, ILL., Arba Telefonuok McKinley 2795

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dėdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!

Pirkite Karės Taupymo Ženklius

Suvenytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procenta

Jūs galite pradėti su

Dvidešimts Penkiais Centais

Pirkdami Suvenytų Valstijų Thrift Stamp

Jūsų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agen turų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jūsų Priedermė! Tuomi Suėtdydysit Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

VIETINIS ŽINIOS.

Baisi Nelaimė. Pereitos nedėlios vakare apie 10 val. automobiluje grįžo namo Alginavičius (lietuvis), duonkepis prie 8651 Baltimore Ave., So. Chicago, aplankęs So. Englewood'e p. Bauky. Automobiluje kartu važiuojo Alginavičiaus moteris, p. O. Nausiedienė ir du vaikai.

Ant 76 gatvės ir So. Chicago Ave. rįgsojo, matyt sugedęs, vežimas pilnas geležių, išsiskėstusių kaip pasakojama net kelio kilometrų į visas puses. Svičios prie jo nebuvo, taip kad patėmyti vežimo patamsyje nebuvo galima ir tokiu būdu pro šalį važiuojantis Alginavičiaus automobilis įkė į geležis.

Pas Alginavičius ir Nausiedienės vaikas, 4½ mėnesių amžiaus, liko užmūsti, o Nausiedienė sunkiai sužeista ir nevažėta į Washington Park ligonbutį. Užmušuosius laidos p. J. F. Endeikis, graborius nuo Town of Lake. R—is.

Tėva turėtų saugoti savo vaikus. Pereitą pėnyčią Petro Viskonto sunus Kazys, 3 metų amžiaus, bežaisdamas "alejoj" su ugnim padegė savo drabužius. Kudikis baisiai apsidegino rankas ir kojas ir ant rytojaus pasimirė. Palaidotas nedėlioje, birželio 10 d. ant švento Kazimiero kapinių. Viskontai gyvena prie 4612 So. Wood St. Graborium buvo p. J. F. Endeikis nuo Town of Lake.

Draugijų atyda. Šio ketvergovo vakare (birželio 13 d.), parapijinėje svetainėje ant 18-tos ir Union ave. yra šaukiamas svarbus susirinkimas visų Chicago draugysčių, kad aptarus, kaip lietuviai turi dalyvauti Ištikimybės Dienos apvokscioje kurie atsibus liepos 4 d. ir kuriame, sulys palievimto prez. Wilsono, "alyvus visos tautos.

Visos Chicago lietuvų draugijos teksis prisijusti atstovus ar valdybas į šį ketvergovo susirinkimą.

Tuomlaikinė Komilija.

Aukauja šerno raštams. Jaunų Lietuvių Klubas, susidaręs dabar iš buvusio Reg'l Klub'o ir Jaunų Lietuvių Amerikoje Pasilinksminio Klubo, pereiname savo susirinkime nutarė paaukauti iš savo izdo \$25.00 L. šerno raštams, kuriuos leidžia Tėvynės Mylėtojų Draugija. Girdėtis, kad ir kitos Chicago draugijos kalbasi apie paaukavimą šiam didžiajam naudingam darbui.

Jauni profesionalai. Birželio 4 d. mieste, Garrick teatre, atsiuvo dalinimas laipsnių naujiems daktarams-dentistams, baigusiems šiuosmet dentisterijos mokslą. Jų tarpe gavo dentisto diplomus ir du lietuviai: Alfonsas Lauraitis ir Juozas Raplevičius.

Dr. Alfonsas Lauraitis žada apsigyventi vakarinėje miesto dalyje (West Side), gi Dr. Juozas Raplevičius grįžta atgal į Pensilvanijos valstiją, nes iš ten buvo atvykęs mokintis. Neseniai užbaigė medicinos mokslą p. Jonas Sarpalius. Dr. J. Sarpalius žada pastoti į kariūmenę kariškuoju daktaru. Jauniems daktarams velijame geros ateities.

Iš Seimo. Pargrįžo iš SLA. Seimo šie chicagiečiai delegatai: S. Kvietkauskas, M. Damijonaitienė ir p. Valasevičienė.

Adv. Bračulis dar pasiūlo rytuose ir pakelini žada užsukti į Detroit'ą, kur atsibus SLRKA. Seimas. K. Jurgelionis nuvažiuos Washingtono pasirūpinti, ar negalima bus "Naujienoms" gauti permuto, palitusuojančio nuo angliškų vertimų.

ATSKAITA. West Sides Lietuvių draugijų Organizacijos Seimui Lietuvių nukentėjusių nuo karės. Įplaukimai. Dr. T. M. D. 28-ta kp. 104.16

Sutaupik \$10.00 nuo Drapanu

\$30. Drapanas už \$20.

Ateik ir Užsisakyk DABAR.

N E mokėk augstas prekes už drapanus, ES dabar yra sunkūs karės laikai.
M E pirk gatavas drapanus, ES jos netiks ant jūsų, ir nebus pigiaus.
A EIK pas prastus, nepatyrusius siuvėjus, ES negausi to, ko jiešiai.

ANO darbas ir pritaikymas gvarantuotas.
 ANO kostumeriai yra pilnai užgančindinti.
 ANO drapanų prekės \$20.00 ir augščiau.

A. MAUSNER

Vyru Drapanu Siuvėjas Lietuvys

3239 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TELEPHONE YARDS 4608

Storas atdaras: nuo 8 iš ryto iki 9 vakaro. Nedėdieniais: nuo 9 išryto iki 12 dieną.

D. L. K. Algirdo	54.37
Liet. Pil. Darb. Pašal.	
Klubas	24.35
Lietuvos Vyčių 24 kp.	21.00
Lietuvių Br. ir Sesių	20.00
Amer. koj	15.00
Aušros Vartų, Meterių	20.00
Aušros Vartų Vyru	15.00
Jaunikaicė Dainos Mylėtojų	11.00
D. L. K. Keistaičio	10.00
Lietuvių Balt. zvaigždės	10.00
Klubo	10.00
Susivien. L. A. 109 kp.	10.00
Apšvietos Brolių	10.00
TMD. 28 kp. SLA. 109 kp.	10.00
Nuo Fėry	75.00
Prakalbu	260.47
po namus surinkta	142.80
nusimtis už metus \$150.00	4.50
Viso	\$1645.83

Išmokėjimai.

Lietuvių Komit. per J. Aukštaitį
 Svedijon gegužio 15 d. 1916 m. \$615.00
 "Lietuvių Dienoj" 1 d. lapkr.
 1916 m. 500.00
 Centreliniam Kom-tui Rusijoj 312.50
 Amerikos Centr. Kom. 1918 m. 82.20
 Tautos Fondui

Rankpinigiai už svetainę

Spauda, krasos ženklai,
 rastininkams knygos, "Lietuvių
 Dienos" aukų rinkėjų priren-
 gima. 32.92
 Viso

Palyginimas:

Iplaukė

Išmokėta

P. S. West Sides draugijos pasi-
 darbavo, surinkdamos keliolika sim-
 tų dollarų Lietuviams nukentėju-
 siems nuo karės. Dabar likviduoj-
 tą fondą del keleto priežasčių, tarp
 kurių yra ir ta, kad užėjus visos ša-
 lies kare, daugelis darbščių vyri-
 šėjų į kariūmenę. Tikimės vienok,
 kad reikalai atsitiks, draugijos ir
 vėl neatsisakys pasidaruoti tautos
 labui.

Organizacijos Valdyba ir komisija
 knygų revizijos taria Westsides drau-
 gijos sirdingą acių už jų gerą pasi-
 darbavimą.

Valdyba:

St. Kriukas, Pirm.
 J. Krumas, Rast.
 Rapolas Zaura, 12d.

Komisija:

St. Rokas
 F. Kirsnis
 J. Pauksnis.

Nuo Redakcijos: Šisai West
 siders draugijos pasidarbavimas yra tikrai
 vertas nemažo pagyrimo ir aiškiai pa-
 rodo, kas galima padaryti suvienyto-
 mis spėkomis.

Severos Gyduolės užlaiko

seimynos sveikata.

Strenų Skaudėjimas

yra vien simptomas draugaujan-
 tiems kitiems nesmagumams. Tatal
 paprastai paėina nuo kokios nors
 inkstų arba puslės betvarkės ir
 reikalauja greitos priežiūros ir
 gerų gyduolių. Tokiuose atsitiki-
 muose mes patariame vartoti

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir
 Kepenų). Pirmąsį ją nuo per-
 tankaus arba nuo skausmingo
 išsilapavimo, arba duokite ją vai-
 kams nuo lovos šlapinimo. Ji su-
 teiks palengvinimą nuo geltigės
 ir skilvis rūgštumo ir prashina
 tinimą kojų. Pilni nurodymai
 randasi prie kiekvienos butelės.
 Kasuoja 75 ct. ir \$1.25.
 Parsiduoda visur apšiekose.

W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mēs neesame bankierai, bet mēs gvarantuojame Tamstai suče-
 dymą 60% ant Tamstos pinigų, nusiperkant san drabuzius pas mus.
 Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus ir over-
 kotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Trapatelį nesiotus ir
 \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus ir overkotus parduoda-
 me po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir trumpelį dėvėtas kelines nuo \$1.00 ir brangiau.
 Valkų slutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti
 atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 9 val. vakare.

DOMAI

Lietuviams!

JOKUBAS RASLAVICE, praktikavęs per 12 metų aptiekose,
 gavęs pilnas tiesas (diploma) atidarė savo aptieką prie 37 gatvės
 ir Wallace gat. (3700 Wallace St., Chicago).

Patartina lietuviams su reikalais kreiptis prie jo, nes galima ti-
 kėtis pas jį geriausio patarimo. Jis turi artimus ryšius su daktar-
 ais (profesoriais). Per jį galima gauti egzaminaciją ligonio už nu-
 žemintą kainą, o biedniams už dyką.

Užlaiko visokias gyduoles ir Europėjiskas žoles.
 Per ilgus metus praktikos, patyrė tikras gyduoles nuo sekančių
 ligų:

NUO NUSILPNĖJIMO SKILVIO IR
 SKAUSMO PO KRUTINE.
 NUO SILPNUMO IR GALVOS SVAIGIMO.
 NUO REUMATIZMO.
 NUO KOSULIO.

Bandykite. — nes gvarantuojas už geras pasekmes vaistų, kad
 ir liga būtų seniausia.
 Išdirba ir kitokias gyduoles: nuo spuogų, kraujo vilymo, ner-
 viškumo ir kitokių ligų.

Vaikams nuo vaarinių ligų (susikidimo vidurių), nuo kosulio
 ir karščio; taip pat ir dėl vyrų bei moterų.

Jokubas Raslavičia
3700 S. Wallace St., Chicago, Ill.
 Tel. Yards 458 ir 478.

Didele Lietuviška Krautuve.

Užlaiko laikrodžių, žiedus, branzlietus, ir kitus auksinius daiktus, ir visas
 kitas lietuviškas knygas, kaip dvasiškas taip ir svietiskas. Taipgi yra didelis pa-
 sirinkimas gramofonų ir rekordų. Čia pamėšiu tik kelis:

Columbia Grafanola užrašai parodyta ant paveisloto yra pi- gausi prekė. Co- lumbos išdėdų in- strumentu. Turi ri- kių ir beveik balva ir garsina 10 ir 12 colinius rekordus.	Kaina \$18.00
Columbia Gra- fonola, tokia, kaip ant pa- veisloto, yra an- tra pigiausia prekė. Kaina	\$30.00
Neturi nusiminti, idant ne gali išgirsti balso garsiausių svie- to artistų, kadangi jie ne atsilanko ju- sų gyvenimo victor- us. Nusipirk jita Gra- fonolą, iš kurio gali išgirsti visų artiau balsus koki; tik no- ri, ir kada nori. Garsina 10 ir 12 co- linius rekordus.	Kaina \$45.00
Rekordų yra visokių įvai- riusių lietuviškų, rusų, lenkiškų, angliškų ir t. t. Kaina po 75c. Kiekvienam pareikalavus pasimėšiu kaita- tioga veltui.	

E 2356 Lietuva Tėvynės Musų ir Tykiai Nemunės tēka.
 E 2358 Darbininkų Marselietė ir Šukelime kepa.
 E 1169 Eina garas nuo rubėšaus ir Siuntė mane mōlūnėlė
 3350 Naujoji Gadynė. Dainas.
 3624 Kur Upelis Teko. Senapiūtė.
 3625 Sūduos Lietuva. Miklos Ušn.
 3626 Lelijos Žiedas. Ant Šekupės Kranto.
 Nauji Rekordai
 E 3796 Eisiu Mamai paskyčiu ir Bernuželi nevolioke.
 E 3799 Vilniaus Polka ir Tamsioji Naktis, valsas.
 E 3796 Kur Vėjau Pūcia ir Žau Garsingas Vyras.
 E 3796 Jau kad aš Augau ir Jū Nedėgė.
 Norint pinigų galit prisistū iskalno, arba užmokėti tavora priimanu.

J. F. BUDRIK

3343 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Koncertinų Išdirbyste

Pearl Queen Concertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Mūsų krautuve—viena iš didžiausių Chicagoje
 Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip ne-
 gausi. Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso dar-
 bams yra naujausios mados. Užlaikom visokius
 laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gra-
 mafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriau-
 sių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia.
 Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome
 laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakan-
 čiai. Kurie prisijus trijų centų krasą-ženklį gaus
 kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Telephone Drover 7309

Ne vienas svetimtautis yra
 klausęs Jusų:

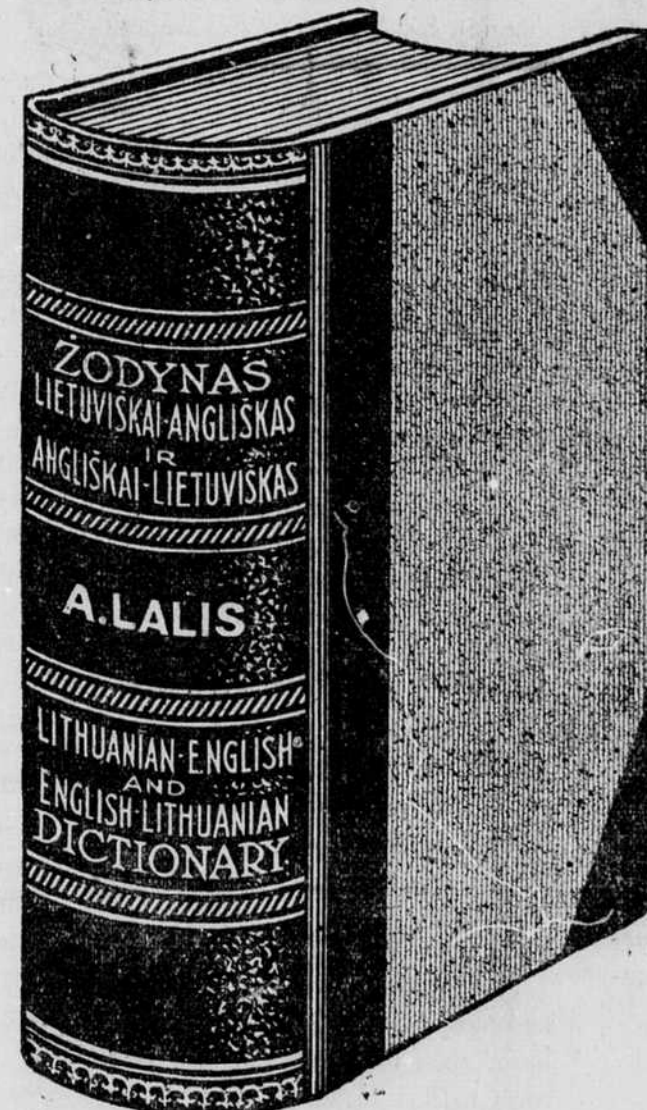
Kas Yra Lietuviai

Ar Jūs Galėjote Jam Atsakyti

Daugeliui lietuvių trūksta anglų kalbos, idant atsakius į tą klausimą.
 Todėl kiekvienas išmintingas lietuvis turėtų išmokti bent tiek angliškai, kad ga-
 lėtų kalbėti ir kiti suprastų jo kalbą.

Geriausias būdas išmokti yra per žodyną, kuriame yra išaiskinta an-
 gliški žodžiai lietuviškoj kalboj. Tą viską jūs rasite šiame šaltinyje. "Lietuvos"
 išleistame žodyne.

ŽODYNAS

yra vienintėlis

vadovas, su

kurio pagelba

galima labai

trumpu laiku

išmokti angliškai

kalbėti

Išmokite iš jo vieną žodį kasdien. Arba, sakysime, du žodžius, kas
 yra visai lengva. Pabaigoj metų turėsite 700 žodžių apyvartai. Jau tada gerai
 suprasite kio kalbą, ir patį galėsite savo mintį išreikšti be jokio kėblumo, kad ki-
 tas galėtų suprasti. IR TAI GALITE PADARYTI NAMIE. Nereikia nie-
 kur važinėti. Knyga aplanko jus, o Jūs vakarais semiate iš jos sau reikalingus
 žodžius, išaiskintus savo ločioj kalboj.

Žodynas yra pilnoj skuroj apdarytas, o kaina tikrai \$7.00.

Pusės skuros aparais tikrai \$6.00.

Už tuos pačius pinigus knyga pristūčiama tiesiog į namus.

"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"LIETUVA".

Cia prisimėniu \$..... už lą malonėkite prisijusti mui

"Lietuvos" išleistą ŽODYNĄ.

Vardas Adresas

FOOD
 WILL WIN
 THE
 WAR

FRIDAY
 ONE MEAL
 WHEATLESS
 USE NO BREAK CRACKERS
 BUTTS OR BREADSTUFFS
 CONTAINING WHEAT

EAT
 CORN
 SAVE
 WHEAT